

1930 йил
12 МАЙДАН
ЧИҚА
БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ИИБ НАШРИ

Қонунчилик ва ҳуқуқ-тартибот учун!

№ № 23 — 24

(2664 — 2665)

1994 йил

1 АПРЕЛЬ

ЖУМА

СОТУВДА ЭРКИН
НАРХДА

ҚОЗОҒИСТОНЛИК ҲАМКАСБЛАР ТАШРИФИ

Қозоғистон Республикаси ИИБ делегацияси Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигида меҳмон бўлди. Делегацияга қўшни республика Ички ишлар вазирининг ўринбосари, милиция полковниги А. Бейсенов бошчилик қилди. Меҳмонлар асосан Қозоғистон ИИБ олий ва ўрта ўқув юр்தларининг раҳбарларидан иборат эди.

Дўстона ташрифдан мақсад — ички ишлар идоралари учун кадрлар тизимининг меъерий заминини, ўқув юр்தлари фаолиятини ва уларни моддий-техник таъминлашни ташкил қилиш, шунингдек ўқув-саф бўлинмаларининг ҳарбий хизмат интизомини мустаҳкамлаш борасидаги ишнни ўрганиш бўлди.

Ташриф давомида қозоғистонлик ҳамкасблар Тошкент шаҳар ИИББ ўқув марказини ҳамда жанговар ва жисмоний тайергарлик марказини, Тошкент ўт ўчириш-техника олий мактаби, Тошкент Олий ҳарбий-техника билим юрти, республика ИИБ Олий мактабини бориб кўрдилар.

Улар ана шу ўқув юр்தларида таълим-тарбия ишннинг олиб борилиши, ўқув-моддий базаси билан танишдилар, қўмондонлик, профессор-ўқитувчилар таркиби ва тингловчилар билан суҳбатлашдилар, машғулотларда қатнашдилар. Учрашув ва суҳбатлар мобайнида иккала республика Ички ишлар вазирликларининг фаолиятини такомиллаштириш билан боғлиқ муаммолар хусусида фикр алмашннди.

Биргаликда илмий-тадқиқот ишлари олиб бориш, илмий-педагог кадрлар тайерлаш, ўқув, ўқув-услугий ва илмий адабиетлар нашр этиш, ўқув юр்தлари раҳбарлари, профессор-ўқитувчиларини қайтадан тайерлаш, малакаларини ошириш курсларини ташкил этиш соҳасида ва баъзи бошқа масалалар бўйича икки республиканинг ва улар ўқув юр்தларининг ўзаро ҳамкорлигини янада мустаҳкамлашга доир лойиҳаларнинг ишлаб чиқилганлиги ҳамда муҳоама қилинганлиги ташрифнинг энг муҳим яқунларидан бири бўлди.

Ўз мухбиримиз.

Ўлкамизда Наврўз нафаси

Қутлуг айём — Наврўзи олам тантаналари жойларда кенг нишонланмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигида ҳам бўлиб ўтган байрам шоди-ёналари барчага хушчақчақлик бахш этди. Байрамга ички ишлар идораларининг фахрийлари, азиз меҳмонлар ташриф буюришди. Байрам дастурхони тузалиб, ош дамланди. Таниқли санъаткорлар ўз кўшиқлари билан даврага файз киритишди. Бир сўз билан айтганда, Наврўз байрами кўнгилдагидек ўтди.

Суратларда: байрам лавҳалари.

С. КУКСЕНКО олган суратлар.

• Хатжшлдрларни очганда ТУНГИ ГУРУХ ИШ БОШЛАДИ

Хоразм вилоят, Ҳазорасп туман ИИБ ходимлари жиноятчиликнинг олдини олиш бўйича қатор тадбирларни амалга оширмоқдалар. Яқиндагина иш бошлаган тунги гуруҳ фаолияти ана шундай хайрли бошламалардан бири бўлди. Йигирма нафар кишидан иборат бу гуруҳ ходимлари тумандаги барча хўжаликлар ҳудудларида, шу жумладан туман марказида фаолият кўрсатмоқда. Гуруҳ ходимлари тунда юрган шубҳали шахсларни, транспорт воситаларини текшириб боришяпти.

Хўжаликлар тунги гуруҳ ходимларини машиналар билан таъминламоқдалар.

Отаҳон АБДУЛЛАЕВ,
милиция капитани.

ИШОНЧНИ ОҚЛАБ

ФУРҚАТ тумани ички ишлар бўлими ходимларининг олиб бораётган ижобий ишларини кенг оммалаштириш тўғрисида Фарғона вилояти ҳокими қарор чиқарганлиги тўғрисида аввал ёзган эдик. Яқинда бу ерда вилоят ички ишлар ходимларининг кўргазмали семинар-кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда барча туман ички ишлар бўлимлари бошлиқлари, вилоят ички ишлар бошқармаси бўлим бошлиқлари ва ходимлари иштирок этдилар.

Кўргазмали семинар-кенгашни вилоят ички ишлар бошқармаси бошлиғи, милиция полковниги Шукурулло Рўзматов очиб, йиғилганларга вилоят ҳокимининг қарорини ўқиб эшиттирди.

— Вилоят ҳокимининг бу қарори, — деди нотик, — ҳукуматимиз ички ишлар ходимларининг фаолиятига катта ишонч билан қараётганлигининг ёрқин намунаси бўлиб, бизни руҳлантириб юборди. Қолаверса, билдирилган ишонч ҳар бир ички ишлар ходимини ўз вазифасига янада масъулият билан ёндашиб, фидокорлик ва қаҳрамонлик

намунасини кўрсатишга даъват этади.

Вилоят ички ишлар бошқармасининг бошлиғи ўз сўзи давомида Фурқат туманида олиб борилаётган ибратли ишлар хусусида гапириб, бу ижобий тажриба ҳар бир туман ички ишлар бўлимлари учун ўрнатилган бўлиши ва ундан кенг фойдаланиш зарурлигини алоҳида таъкидлаб ўтди. Туман ички ишлар бўлими бошлиғи, милиция майори Умарбек Шомуродов кенгаш қатнашчиларига ўтган йил давомида туманда олиб борилган ишлар хусусида гапириб берди.

Халқ билан узвий алоқани таъминлаш ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш ва адолатни қарор топтиришнинг энг муҳим омили эканлиги туманда эришилган қатор ижобий натижалар билан яна бир бор исботланди.

Туманда жиноятчиликнинг олдини олиш бўйича профилактик тадбирлар ўтказиш, жиноятчиликка қарши кураш ишларига қишлоқ фуқаролар йиғинлари, маҳалла қўмиталари, мактабларнинг директорлари, кенг жамоатчилик жалб қилинди. Жойларда катта-катта йиғилишлар ўтказилиб, омма ўртасида тартибот ишлари яхши йўлга қўйилди. Мактабларда юқори синф ўқувчилари билан ҳуқуқ-тартибот идоралари ходимларининг учрашувлари ташкил этилиб, жиноятчиликнинг келиб чиқиши ва унинг оқибатлари хусусида тушунтириш берилди.

(Давоми 2-бетда).

МЕВАЛИНИНГ «МЕВА»СИ

Самарқанд вилояти, Гўзалкент тумани «Мевали» жамоа хўжалиги маркази бўлган Мевали қишлоғида кетма-кет ўғирликлар содир этилиши қишлоқ аҳлини ташвишлантириб қўйди. Айниқса, туман бўйича энг осойишта ҳисобланган бу қишлоқнинг туман матлубот жамиятига қарашли бўлган 12, 13-сонли дўконларида ва қишлоқ марказида жойлашган пойабзал устахонасида қаторасига ўғирликлар содир этилиши бу борада тезкорлик билан чора белгилашни тақозо этарди.

Ўғирликларни амалга ошириш усуллари ва йўллари туман ички ишлар бўлими бошлиғи, милиция майори Ш. Равшановни жиноятчи айнан шу қишлоқдан деган фикрга келтирди. Ички ишлар бўлимида тезкор-тергов гуруҳи тузилиб, унга кўп йиллик хизмат тажрибасига эга бўлган ходимлардан — жиноят-қидирув гуруҳи тезкор вакили, милиция лейтенанти Ж. Ядгаров, тергов гуруҳи терговчиси, милиция катта лейтенанти М. Абдиев, ДАН бўлинмаси ходими, милиция катта лейтенанти Ф. Ўтаев, участка

вакили, милиция майори Р. Исмоиловлар жалб қилиндилар. Ўз вақтида олиб борилган ҳаракатлар ва жамоатчиликка таянган ҳолдаги сўров-суриштиришлар ижобий натижа берди. Ушбу ўғирликларни кетма-кет содир этаётган кимса, шу қишлоқда тугилиб ўсган, вақтинча ҳеч қаерда ишламайдиган 23 ёшли Файзулла Х. бўлиб чиқди. Унинг айби ҳозирда тўлиқ фош этилди, ўғирланган жами 5 миллион сўмликка яқин ҳар хил буюмлар унинг уйидан топилиб, эгаларига қайтарилди.

Н. ЖУМАЕВ,
милиция катта лейтенанти.

2-БЕТ

ХАЛҚ ШОДИЁНАЛАРИ ДАВОМ
ЭТМОҚДА

3-БЕТ

ФАХРИЙЛАР —
ФАХРИМИЗ

БУГУНГИ СОНДА

4—5-БЕТЛАР

“ВИЖДОН АЗОБИ”
ЯНГИ ҚИССА

6-БЕТ

ҚЎРҚИНЧЛИ
ТУШ

7-БЕТ

КЎРИНГ, ТОМОША
ҚИЛИНГ

БАЙРАМ ҚУВОНЧИ

Хоразм вилояти ички ишлар бошқармасида ҳам Наврўз байрами ўзига хос тарзда ўтказилди. Наврўз таомлари билан тўлган дастурхон атрофига ички ишлар фахрийлари, ходимлар ва уларнинг оила аъзолари тўпландилар. Бошқарма бошлиғи, милиция полковниги Т. Холматов айём иштирокчиларини муборак кун муносабати билан чин дилдан қутлади. Фахрийларга совғалар улашилди.

Огаҳий номидаги вилоят драма ва комедия театри актёрлари ва туманлардан таклиф қилинган санъаткорлар бел боғлаб хизматда бўлдилар.

Ўз мухбиримиз.

ШУНИНГДЕК вилоят ИИБ Қўриқлаш бўлимида ҳам байрам кўнгилдагидек ўтди. Бўлим бошлиғи, милиция полковниги Қ. Олламовнинг табригидан сўнг, фахрийларга, фаол ходимларга байрам совғалари топширилди.

Шуниси қувонарлики, янграган куй-қўшиқларнинг барчаси қўриқлаш хизмати ходимлари томонидан ижро этилди. Хива шаҳар ИИБ қўриқлаш бўлини маси бошлиғи Б. Абдуллаев, Хонқа туман ИИБ қўриқлаш бўлини маси бошлиғи С. Файзуллаев, Ҳазорасп туман ИИБ қўриқлаш бўлини масининг бўлини ма сардори О. Жуманиезовлар ўзларининг ижрочилик маҳоратларини намойиш этдилар.

Саъдулло БОБО.

Суратларда: вилоят ИИБ Қўриқлаш бўлимида ўтган байрам лавҳалари.

Муаллиф олган суратлар.

Қисқа хабарлар

ТАЛОНЧИ БОҒБОН

• Номаълум шахс Термиз шаҳридаги "Юбилей" бозори ёнида енгил машинада ўтирган икки еш болани қўрқитиб, машинадаги 170 минг сўм-купон пулни олиб гойиб бўлган эди. Жиноят изсиз қолмади. Ўғри аниқланди. У муқаддам судланган, шаҳардаги болалар боғчасининг боғбони экан.

ЎҚОТАР ҚУРОЛ ТОПИЛДИ

• Жарқўргон туманидаги Т. Шобуров номли жамоа хўжалигида яшовчи М. Баҳодирнинг уйи туман ИИБ ходимлари томонидан кўздан кечирилганда битта ўқдон ва 5 дона ўқи билан "Макаров" тўппончаси топилди.

ГИЁҲВАНД ҲАЙДОВЧИ

• Денов тумани ҳудудида вилоят ИИБ ДАН ходимлари томонидан "Москвич-412" автоулови текширилди. Унда 178 та гугурт қутисига жойлаштирилган нашага ўхшаш гиёҳвандлик моддаси борлиги аниқланди. Жарқўргон туманидаги автокорхона ишчиси бошқараётган бу автоуловда гиёҳвандлик моддасининг қандай пайдо бўлиб қолганлиги терговдан сўнг аён бўлади.

ЎҒРИ АЁЛ

• Якшанба куни эди. Шеробод бозорини айланиб юрган К. Содиқовнинг чўнтагидан 195 минг сўм-купонни шилиб кетишди. Бу ҳақда у дарҳол туман ички ишлар бўлимига хабар қилди. Милиция ходимлари тезлик билан жиноятчини қидира бошлашди. Ниҳоят, чўнтаккесар аниқланди. У Ангор туманидаги "Қорасув" жамоа хўжалигида яшовчи 38 ёшли О. исмли аёл экан.

С. АБДУВОҲИДОВ,
Сурхондарё вилояти ИИБ матбуот гуруҳи ходими.

(Давоми. Боши 1-бетда).

Туман ички ишлар бўлимининг ташаббуси билан "Кўнгилли халқ посбонлари" гуруҳи тузилди ва улар маҳалла вакиллари билан биргаликда кечқурун соат ўн тўққиздан йигирма тўртгача навбатчилик қилишди. Бунинг натижасида кечалари саёқ юрган ешлар камайди. Тўхтовсиз давом эттирилган бу тадбир ҳамда ички ишлар ходимларининг тинимсиз ҳаракати туфайли илгари гиёҳвандлар ва қиморбозлар уяси бўлиб қолган туманда бундай қора иллатларга деярли барҳам берилди.

Жиноятни содир этаётганларни асосан мактабни битирган, ҳарбий хизматдан қайтган ешлар ташкил қилади. Бунинг сабаби нимада?

— Жиноятчилик деб аталмиш иллатнинг келгуси авлод миёсида ҳам илдииз отмаслигини таъминлаш учун, — дейди Фуркат тумани ички ишлар бўлимининг бошлиғи, милиция майори У.Шомуродов, — ички ишлар идоралари ва фаолларни жалб қилиш катта самара беради. Биз жиноятчиликка қарши курашамиз, лекин энг аввало, янги жиноятчилар "тарбияланиши" ҳавфининг олдини олишимиз керак. Бунинг учун нафақат ҳуқуқ-тартибот идоралари, балки, ота-она ҳам, мактаб маъмурияти ҳам, маҳаллақўм раҳбарлари ва фаоллар ҳам бирдай

қайгуришлари зарур.

Фуркат туманида вилоят ички ишлар бошқармаси ва туман ҳокимлигининг кўрсатаётган амалий ердамлари туфайли ана шундай муҳим иш жорий қилиниб, кўзланган натижага

Темур, Навоий, Замахшарий, Бобур Мирзодай улуг даҳолар авлодларининг ўтирлик, гиёҳвандлик каби жиноятларга қўл уришлари — юбиб бўлмас иснод.

Шундан сўнг барча

ИШОНЧНИ ОҚЛАБ

эришилди.

Семинар қатнашчилари туманда олиб борилаётган ишлар билан яқиндан танишдилар.

Кўргазмали кенгаш сўнгидан биз жиноятчиликнинг олдини олиш ва ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш борасида бир неча фаоллар билан суҳбатлашдик:

Йўлдошали Ҳожи Эргашев, "Қўқон" кишлоқ фуқаролар йигини раиси:

— Бундан тўрт ой муқаддам туман ички ишлар бўлими бошлиғи Умарбек Шомуродов идорага келиб, туманда тартиббузарлик, жиноятчилик авж олиб бораётгани тўғрисида куйиниб гапирди. Юз бераётган бундай бебошлиқларнинг олдини олиш, халқимизнинг тинчлигини таъминлаш учун биргаликда ҳаракат қилишимизни таклиф қилди. Кишлоқ фуқаролар йигини раиси сифатида менинг ҳам муддаом шу эди. Зеро, тинчлик — буюк неъмат. Қолаверса, Амир

кишлоқлардан фаолларни тўплаб катта йигин ўтказдик. Халққа мурожаат қилиб, жойлардаги жиноятчилик кўринишларига барҳам беришда ҳуқуқ-тартибот идоралари билан ҳамкорлик қилишни таклиф қилдим. Халқ буни тўғри қабул қилди. Ўғирлик, қиморбозлик, гиёҳвандлик бизнинг динимизда ҳам, миллий қадриятларимизда ҳам қораланади, — дейишди улар. — Шундай экан, бундай иллатлар бизнинг орамизда ҳам бўлмаслиги керак.

Рустамжон Мелиқўзиев, туман халқ таълими бўлими мудири:

— Жиноятчиликка қарши кураш учун ҳар бир киши ҳозирда ўзини даҳлдор деб билиши керак. Халқ таълими тизими ходимлари учун эса, ўз-ўзидан маълумки, бу масъулиятли вазифа ҳисобланади. Туман ички ишлар бўлими ташаббуси билан ўтказилган

семинарида раҳбарларининг ўқувчилар ўртасида тарғибот ишларини яхшилаш, уларни дарс вақтида ҳам, дарсдан бўш вақтларида ҳам қаттиқ назорат остига олиш учун тегишли тадбирлар белгиладик.

Ҳамкорликдаги семинарида раҳбарларининг ўқувчилар ўртасида тарғибот ишларини яхшилаш, уларни дарс вақтида ҳам, дарсдан бўш вақтларида ҳам қаттиқ назорат остига олиш учун тегишли тадбирлар белгиладик. 1992 йилда ўқувчилар содир этган жиноятлар сони еттига эди. 1993 йилда эса, бу кўрсаткич иккитага тушди. Бу йил ўқувчилар ўртасида умуман жиноят содир этилмаслиги учун ҳаракат қилинмиш. "Кўнгилли халқ посбонлари" гуруҳи тузилиб, уларнинг маҳаллаларда фаолият кўрсатаётганлиги бизнинг ишимизга ҳам катта ижобий таъсир кўрсатмоқда. 1992-1993 ўқув йилига қараганда 1993-1994 ўқув йилида дарсларни "аъло" ва "яхши" баҳоларга ўзлаштираётган ўқувчилар сони 20-25 фоизга кўпайди.

Омонбой "Навбахор" фуқаролар Навоий қўмитасининг раиси:

— Кишлоқ ва маҳаллалари- мизда оқоийшталик бўлиши учун ҳуқуқ-тартибот идоралари билан

биргаликда иш олиб бораётганимиз жуда яхши бўляпти. Гиёҳвандлар, қиморбозлар камайди. Оқсоқоллар хурсанд. Одамларимиз ўртасида меҳр-оқибат, иззат-ҳурмат яхшиланиб бораётир. Бу — бизнинг бир-биримизга бепарволик билан қарамаётганимиз оқибати.

Авваллари маҳалламизда "фалончини наша билан ушлашибди", "фалончи ўғирлик қилибди" деган гаплар бўлиб турарди. Кейинги тўрт ой ичида маҳалламизда бирорта жиноят бўлгани йўқ. Кўча-кўйда кечалари сангиб юрадиган безори ешлар ҳам камайди. Ота-оналар ҳам фарзандларини суриштириб турадиган бўлиб қолишди. Уларнинг қаерга бориши, нима қилишини назорат қилиб туришибди.

Бир-биримизга бепарво бўлмасак, бир-биримиздан маслаҳатимизни, зарур ўғитимизни аямасак, ешларимизга хатолари учун ўрнида дакки бериб турсак, оқоийшта яшаймиз, юртимиз тинч бўлади. Қолаверса, фарзандларимизнинг келажакда мукаммал инсон бўлиб етишишларига замин ҳозирлаган бўламиз.

Бўрибой Раҳмон ОМОНЗОДА, Саминжон ҚОРАБОЕВ, Фаргона вилояти.

СРАВНИМАТ

ГОҲИДА, дабдурустдан киши хаёллари уни узоқ-узоқларга етаклаб кетади. Ушанда ўзинг иштирок этган, бошингдан кечирган кўпгина воқеалар эсга тушади, хотиралар яна қайта жонланади. Эҳтимол бу бежиз эмасдир. Ахир уларнинг замирида ҳаёт силсилалари, қандайдир тақдир ва ҳақиқат ётса ажабмас.

Бугун мен негадир яна Кенжа ака ҳақида ўйлай бошладим. У киши ҳақида нимадир езиш нияти яна туген урди. Кенжа ака ҳақида албатта бирон нарса езишимга яқинда Бекободда сафарда бўлганимда бир яқин дўстим сабабчи бўлди.

Дўстим билан бафуржа, бегидир суҳбатимиз туриш-турмушнинг турли мавзуларида ярим тунгача давом этди. Бир гапида у Кенжа акани эслаб: «Ҳақиқатан ҳам у киши хизматда ўта талабчанлик қилиб тўғри қиларкан. Қани энди ҳамма ҳам Кенжа ака каби талабчан, билимдон бўлса. Ўзи рус бўлган ходимнинг ёзган ишларини қайта-қайта таҳрир қилганининг жуда кўп гувоҳи бўлганман. У кишининг чиндан ҳам саводхон

устоз бўлганини энди фаҳмлаётман»- деганди.

Мен ўшанда дўстларимнинг бу гапларига хайрихоҳ эдим. Чунки, мен ҳам Кенжа ака билан енма-ен уч йилга яқин ишлаган, у кишининг гузал фазилатларидан маълум даражада хабардор эдим. Зеро, узоқ йиллар мобайнида Янгийўл тумани ички ишлар бўлимини бошқарган, ҳозир нафақадаги милиция подполковниги Кенжа Салметовни нафақат вилоятимизда, балки республикамиздаги аксарият ҳуқуқий идораларнинг ходимлари, у кишини яқиндан таниган кишилар бу ҳурматли одам ҳақида аjoyиб хотиротларни айтиб беришига шак-шубҳам йўқ. Мен Кенжа ака ҳақида кимдан қандай гап эшитмай, уларнинг мантики, асл маъноси ўта талабчан, билимдон ва маданиятли киши эди, деган хулосага бориб тақаларди.

У киши табиятан жуда покиза, тартиб ва орасталикни севувчи, хизмат ва турмушдаги майда-чуйда нарсаларга жиддий эътибор қиладиган зукко раҳбар эди. У киши бир насага жазм этса, беҳуда шошилмас, ҳар бир ишни пи-шиқ-пухта бажаришга катъий қўнма ҳосил

• ФАХРИЙЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

қилган эди. Иш кабинетини доимо саранжом-саришта тутар, столида биронта ортиқча қоғоз ёки бошқа нарсалар бетартиб сочишиб ётмасди. Мен у кишининг олдига ҳали пала-партишроқ айрим ходимлар ҳужжатлар кўтариб кирганда уни қўлига олиб, зерикмасдан иш қоғозларини қандай тикиш, қайси қоғоз қайсинисидан кейин туриши кераклигига кўрсатиб, жамлаб берганининг бир неча бор гувоҳи бўлганман. Шунда Кенжа ака — болам, биласанми, бу иш ҳужжатларининг ҳаммаси инсон тақдирини ҳал қилади. Шу боисдан улар доимо батартиб, жамул-жам бўлиши керак, — дерди.

Кенжа ака бўлимдаги барча ходимларга иш қоғозларини ҳуқуқий жиҳатдан тўғри, мазмунли қилиб езишга ўргатарди. Озгина хатога йўл қўйилган ҳужжатларни ҳатто уч-тўрт қайта езишга мажбур қиларди.

Кенжа ака Салметов аини бир пайтда ходимлар тақдирига сира бефарқ эмасди. Унинг қалбига тўе талабчанлик ва кўнгилчанлик ўзаро пайванд, омухта эди. Ишда бирон хато, айб қилиб қўйган ходимнинг, роса адабини берарди, аммо ҳеч вақт унинг бурнини қонатмасди. Арзимаган иш юзасидан ноҳақ ҳайдалган, жазо олганлар у раҳбарлик қилган бўлимда йўқ эди. Кенжа ака жазони ўзи беришга ишқибоз раҳбарлардан эди. Чунки, авваламбор тарбия жиҳатини, инсон тақдирини ўйларди.

Кенжа аканинг бу фазилатлари катта давраларда ҳам қадрланар, кўпчиликка ибрат қилиб кўрсатиларди. Кунлардан бир куни ИИБ дам олиш манзилида байрам муносабати билан кичкина ўтириш ташкил-этдик. Даврага бошлиқ ўринбосарлари, бўлим бошлиқлари ва фаоллар тақлиф этилди. Албатта, байрам бўлгани учун қадах кўтариш ҳам қанда бўлмади. Ҳар ким баҳоли қудрат ўз дил сўзларини айтиб ўтишди. Навбат менга келганда, икки оғиз Кенжа ака ҳақида илк сўз айтдим. Қадах сўзи самимий ва қалб кўридан чиққани учунми, ҳар ҳолда Кенжа ака ўшанда жуда хурсанд бўлганди.

Энг муҳими у кишининг номини Янгийўл тумани халқи, фаоллари ҳануз ҳурмат билан тилга олишади, эъзозлашади. У кўкартирган, меҳнати сингган катта ҳаёт боғи бугун яшнаб, кўрк ташлаб турибди. Бундай боққа сира завоқ йўқ.

Холмурод ОЛЛОҲАЗАРОВ,
Қуйи Чирчиқ тумани ИИБ бошлиғи
ўринбосари, милиция майори.

Табриклаймиз!

Қашқадарё вилояти Ғузор тумани ички ишлар бўлими ходими, участка вакили, азиз ўғлимиз Сайдулло Бобоқуловни табаррук 40 ёшга тўлиши муносабати билан оталик қалбию оналик меҳри ила муборакбод этамиз. Илоҳим, умри узоқ бўлсин, ташвишларини яратганнинг ўзи аритсин.

Эҳтиром билан отаси Жума БОБОҚУЛОВ, онаси Хоним САҒАРОВА.

*** **

Оҳангарон тумани ИИБ ДАН бўлимида хизмат қилаётган меҳрибон дадажонимиз Эркинали Бурҳоновни таваллуд топган кунлари билан самимий муборакбод этамиз.

Ҳурматли Эркинали ака! Дадажонимиз! Сизга узоқ умр, саломатлик тилаймиз. Омад отингиз қоқилмасин, ҳар ишда пирларнинг ўзи қўлласин, ҳамиша омон бўлинг.

Эҳтиром билан фарзандларингиз ЭЛЁРБЕК, ФОТИМАХОН, ЗУҲРАХОН, турмуш ўртоғингиз ДОНОХОН.

К. Салметовнинг эсдалик суратларидан бири.

Дўстсиз бошим, тузсиз ошим

Бизнинг Хонобод шаҳри Қирғизистон республикаси ўш ва Жалолобод вилоятлари ўртасида жойлашган бўлиб, бозор-ўчаримиз доим бирга эди. Лекин замон ўзгариб кетгандан кейин орамизда катта тўсиқлар пайдо бўлиб қолганди. Ҳатто киз олиб, киз узатишлар ҳам йўқ бўлиб кетаётган, тушириб келинган келинни ички ишлар томонидан рўйхатдан ўтказиш тўхтаб қолганди.

Мана, икки давлат юртбошларининг Бишкекдаги учрашувлари ва катта тарихий битимларга имзо чекишиб, донолик билан иш юритганлари халқларимиз учун аини муддао бўлди. Битимга қўл қўйилиб, Ўзбекистон ва Қирғизистон ойнаи жаҳонлари орқали кўрсатилган куннинг эртасига Андижон, ўш ва Жалолобод вилоятлари чегараларида бутун қўшни шаҳарлар фуқаролари, ички ишлар ходимлари хушнуд кўришди.

Шу куни бундан икки йил олдин қўйилган катта бетон тўсиқлар олиб ташланди. Ҳурматли кишилар — жалолободлик Сафарбой хожи, хонободлик Фароҳиддин Раҳмонқул хожи, ўшлик Козим Мусурмонқул хожи, Сузоқ туманилик Абдувосит хожи ва андижонлик Ҳомид қорилар Қуръони каримдан тиловатлар ўқишиб, энди бунақа тўсиқлар ҳеч қачон қўйилмасин, халқларимиз доимо дўст, меҳрибон, оқибатли бўлсинлар деб дуолар қилдилар.

Сўнгра дўстлик ошлари тарқатилди, карнай - сурнайлару ўйин-қўлгилар бўлди.

М. МАМАЖОНОВ.

БЎСТОНЛИҚ туман ИИБ вояга етмаганлар билан ишлаш назо- рийтаининг бошлиғи А. МАДҒОЗИЕВ оиладаги тарбия борасида ўз фикрига эга.

— Афсуски, — дейди Азиз, — оилаларда эскидан қолган анъаналар йўқола бошлади, илгарилари катталар болалар кўз ўнгига жуда катта обрўга эга эди, уларнинг ҳамма илтимоси гап-сўзсиз дарҳол бажариларди. Ҳозир эса бутунлай бошқача бўлиб кетди. Катталар билан ешларнинг ўртасидаги муносабатларда илиқлик, самимийлик қолмади. Ота-оналар тарбияга борган сари кам вақт ажратмоқдалар. «Тарбияси қийин» болалар шу тарзда пайдо бўлмоқда, улар ҳуқуқ-тартиботни борган сари кўпроқ бузмоқдалар.

ВЕИН ҳисобга олган болалар билан ишлашда аввало ота-оналар йўл қўйган хатоларни бартараф этишга ҳаракат қилинади. Милиция ходимларига бу ишда бир неча юз нафар жамоатчи тарбиячилар ердан беришмоқда.

Радик Я. ўғирлик қилишга уринганда ушланган эди, уни икки йилга озодликдан маҳрум қилиш ҳусусида ҳукм чиқарилди, лекин унинг ижроси кечиктирилди.

Бу воқеа ўсмирнинг нафсониятига қаттиқ теғди. У энди мактабга қадам босмасликка катъий аҳд қилди.

Жамоатчи тарбиячи — 30-мактабнинг бошланғич ҳарбий таълим ўқитувчиси Т. Қулахмедов ўсмирни ана шундай ҳолатда учратди.

Тарбиячи дарҳол ўзи учун биринчи даражали вазифани белгилаб олди — ўсмирни

мактабга қайтариш керак.

Толибжон ўсмирнинг енига келди-да, оддийгина қилиб шундай деди:

— Дўстларинг ўртасида бўлсанг, ҳар қандай кулфат дахшатли туялмайди. Радик, мактабга қайт. Сени дўстларинг кутмоқда.

Радик унинг сўзларига қулоқ солди ва мактабга қайтди. Ўша кундан бошлаб улар ўртасида самимий муносабат юзага кела бошлади.

Лекин ўсмирнинг ҳаёти дарров

ЭЗГУЛИК САБОҚЛАРИ

изга тушиб кетмади. Баъзида синфдошларидан бирортаси уни жинойтчи деб ҳақоратлаган ҳоллар бўлиб турарди.

Тарбиячи бундай вазиятда ҳам ўзини йўқотиб қўймади.

— Ҳамма гап шундаки, — деб тушунтиришга ҳаракат қилади у, — кишилар яхши ишга қараганда ёмон нарсани ҳар доим кўпроқ эслаб қоладилар. Уларнинг сўзларидан ранжиш керак эмас. Аъло баҳоларда ўқиш ва намунали хулқ-атвор сенинг энг яхши жавобинг бўлади.

Қулахмедовнинг насихатларига амал қилиб, ўсмир кўчада сандироклаб юришни йиғиштирди, рўзгорда онасига ердан бера бошлади. Лекин турмуш тарзини кескин ўзгартириш Радикка оғир таъсир қилди. У нимагадир руҳан тушиб кетди, маъюсланиб юрадиган одат чиқарди. Бу ҳол ҳам жамоатчи тарбиячининг

эътиборидан четда қолмади.

Ўсмир ўзини ёлғиз, ҳамма унутиб юрган одам деб ҳис этмаслиги учун тарбиячи уни ўзи машгулот олиб борадиган «Ватанпарвар» тўғарагига олиб келди. Радик бу ердаги болалар билан тезда чиқишиб кетди.

Дастлаб қараганда, тарбияси қийин ўсмирлар билан ишлаш унчалик мураккаб бўлиб туялмайди, лекин бундай эмас. Бунга ёрқин мисол — Толибжон. У ўзининг қиладиган ишлари тўғрисида кўп ўйлайди, ҳамма

нарсани олдиндан ҳисоблаб чиқади, ўзининг хатти-ҳаракатлари ўсмирга қандай таъсир этишини фикран тасаввур қилиб кўради. Ўзи тарбиялаётган ўсмирнинг тўғри йўлдан юриши тарбиячи фаолиятига бериладиган энг юқори баҳодир, унинг ҳамма фикр ва ишлари ана шунга йўналтирилган.

Толибжон қийинчиликлар олдида эсанкираб қолмайди, керак бўлса ВЕИНдаги ҳамкасбларидан еки Қўшқўрғон қишлоғи маҳалла кўмитасидаги оқсоқоллардан ердан сўрашдан тортинмайди.

Туман аҳолиси фашизм устидан қозонилган галаба солномасига битган ерқин саҳифалар ҳақида ҳикоя қилган пайтида ўсмирнинг лоқайд бўлганлиги ҳали ҳам жамоатчи тарбиячининг едида. Ўсмирнинг ўз ўлкаси тарихига нисбатан бундай лоқайдлиги Қулахмедовга

оғир таъсир қилган эди.

У ўшандан бери ўзига ўзи савол беради: Радикдаги бундай лоқайдлик қаердан пайдо бўлган? Ўз саволига қониқарли жавоб топа олмагач, маҳалла оқсоқолларига маслаҳат сўраб мурожаат қилди. Зеро, улар орасида фронтда бўлганлар оз эмас эди.

Қулахмедовнинг ташвишга тўлиқ ҳикоясини тинглаб, улар шундай деб уни тинчлантиришди:

— Толибжон, сен тарбиялаётган ўсмир ўз Ватанининг тарихини билиши тўғрисида жон куйдиришинг — мактовга лойиқ, лекин унга бу ҳақда мактабда ҳам гапиришган, ўзингга маълум бўлган нарсани яна қайтадан эшитиш қизиқарли эмас, шу сабабдан ҳам сўзларингга лоқайдлик билан қулоқ солмоқда. Яхшиси, уни уруш фахрийси билан учраштир, токи сен айтган ҳикояни бевосита ўша суронли йиллар гувоҳидан эшитсин.

Уруш фахрийси билан учрашув вақтида Радикнинг кўзларида товланган қизиқишни тарбиячи аввал кўрмаган эди. Ана шу учрашувдан сўнг ўсмир яхши томонга ўзгара бошлади: энди ундан кўпол сўзларни эшитмайсиз, катталарни ҳурмат қила бошлади.

Ҳозирча Радик Я. ВЕИН ҳисобидан ўчирилган эмас, лекин шундай пайт яқинлашиб қолди. Ҳозир унинг назорат остида эканлиги еки эмаслигининг аҳамияти йўқ, асосийси — у ҳаётда ўз ўрнини топиб олсин. Т. Қулахмедовнинг эзгуликка чорлайдиган сабоқлари беҳуда кетмайди, деб ишонгимиз келади.

Ш. АҲМЕДОВ,
милиция подполковниги.

• Ёзувчиларимизнинг янги асарлари

— Буважон, тугрисини айтинг, сиз кўпни кўрган, одамсиз-а?

Болалар нималар деб чулдирашмайди-я... Миржалил бобо набираси Жасурнинг тим қора кўзларига ҳайратланиб тикилди, сўнг деди:

— Ўзинг ҳам роса қизиқ боласан-да, тойчоғим. Бунни билиш сенга нимага керак бўлиб қолди?

— Ўқитувчимиз Волида опа: “Кўпни кўрган, қўлига қурол олиб, инқилобда қатнашган одам билан учрашасизлар”, — дегандилар. Биз йигин ўтказмоқчи эдик. Аксига олиб ўша одам бетоб бўлиб қолибди. Учрашувга келолмас экан. Шунда ҳаёлимга сиз келдингиз. Ахир, сиз ҳам кўпни кўргансиз-ку?! Ўша йиллар ҳаёлингиздан кўтарилмагандир-а? Келинг, бизларга инқилоб ҳақида сўзлаб берақолинг, жоо-он буважон!

Буваси ҳам унинг ялинишларига дош беролмади:

— У йилларни унутиб бўладими, ахир, — деди набирасига қараб, — ўртоқларингга айтгин, мен уларга кўрган-билганларимни гапириб бераман.

— Нима дедингиз, буважон? Ростданми? Раҳмат буважон!

— Айтдим-ку, гапириб бераман деб.

Миржалил бобо бир лаҳза ўйланиб қолди: у ҳаётида юз берган бирор воқеани айтиб бермай иложи йўқ эканлигига иқдор бўлди. Ахир, болалар уни кутишяпти. Аммо ўзи кўрган-билган, бошидан кечирган воқеа-ҳодисаларни ҳаяжонланмай, изтироб чекмай гапириб бўладими?

... Миржалил ёшлиқдан китоб ўқишни яхши кўрарди, уни китобдан айриш қийин эди. Хотираси ўткир, зукко бўлганлиги учун ҳам қўни-қўшнилари, албатта, уни ўқитиш керак, у келгусида катта одам бўлади, — дея таъкидлашарди. Қўл учиди тирикчилик қилиб юрган отанинг бирор фикрга келиши қийин бўлди. Шундай бўлса-да, бир амаллаб қобилиятли боласини Қозонга ўқишга юборди.

Миржалил татар мадрасасида кўпгина фанларни, шу жумладан рус тилини ўқиб-ўрганди. Ҳаммасидан ҳам муҳими, бу ерда у ҳаётни ўрганди...

Ҳаёл оғушига чўмган қария етиб келишганини ҳам сезмади. Жасур бир қадам илдамлаб унга юзланди:

— Буважон, биз келдик. Мана, бу мактабимиз бўлади!

Эшик олдида икки қизил галстук таққан ўқувчи ҳурмат бажо келтириб туришарди. Миржалил бобони кираверишда мактаб директори, ўқитувчилар кутиб олишди. Уни залга бошлашди. Бу ерда бирор одам сенга йўл кўрсатиб турмас, адашиб қолишинг ҳеч гапмас. Эшиклар, зинапояларнинг кўплигини айтмасизми!

— Мактабимиз янги лойиҳа асосида қурилган, — деди Миржалил бобо билан ена-ён бораётган директор, — икки минг ўқувчимиз бор. Ўқиш бир сменада. Кабинет тизимига ўтганмиз, дарсларда компьютерлардан фойдаланамиз. Спорт зали, устаконалар, жонли табиат бурчакимиз бор. Ташқарида — ўзимиз яратган богимизда турли мева дарахтлар ўсаяпти...

Миржалил бобо синфхоналардан бирига киргач, болалар билан нималар ҳақида гаплашиш кераклигини ҳаёлидан бир-бир ўтказди, оғир хўрсиниб, пешонасини силаб қўйди. Болалар билан саломлашгач, оҳиста сўз бошлади.

— Бизнинг биринчи телеминорамиз қаерда қад кўтарганлигини биласизлар-а! Инқилобдан илгари янги усулда ўқитиладиган мактаб эса Шайхонтохурда очилган эди...

Болалар сабрлари чидамай бирин-кетин қўл кўтараверишди.

— Сўрасам майлими?

— Марҳамат, сўрайвер, ўғлим.

— Янги усулдаги мактаб деганингиз нимаси?

— Ҳа, сенга нима деб тушунтирсам экан, — Миржалил бобо йўталиб олди, — эски усулдаги мактабларда араб тилидан сабоқ бериларди, болалар мукка тушиб нотаниш сураларни қуруқ ёд олишарди. Янги усулдаги мактабларда ёзиш, ўқиш ўзбекча — ўз она тилимизда олиб бориладиган бўлди. Она тили, грамматика ўқитиларди. Шунга ҳам айтиш керакки, авваллари бундай мактабларда ягона дастур йўқ эди. Ўқитувчилар дарсларини, масалан, “Савод ўргатиш”, “Биринчи муаллим” деган китоблардан ўқитишарди. У вақтларда ҳақиқий қўлланма ва мактаб бинолари йўқ эди. Ўқувчилар одамларнинг ҳовлиларида ўқишарди. Мен мактабда яхши ўқирдим. Шу сабабли бир минг тўққиз юз ўн еттинчи йилгача халфа, яъни ўқитувчига ерданми

бўлиб ишлагандим...

Яна ўша таниш қўл кўтарилди. Кўзлари тим қора, нигоҳи ўткир болакай рухсат сўрашга ҳам тоқат қилмай, шартта ўрнидан турди-да:

— Шундан кейин инқилоб бошланганмиди? — деб сўради.

— Ҳа, шундан кейин инқилоб бошланган эди, — эътироф этиб деди Миржалил бобо.

— Мен инқилоб жангчиси бўлганман. Ўртоқларим билан биргалашиб инқилобни химоя қилганмиз. Унинг самараларидан биринчиси — илм олиш ҳуқуқи эди, эндиликда бой-зодагонларнинг болаларигина эмас, балки ҳамманинг ўғил-қизи илм оладиган бўлди. Мен ҳатто ўз ҳовлимизда мактаб очсаммикан деб ҳаёл сурардим...

Аммо бунни ким билан маслаҳатлашиб кўрсам экан, деб ўйлаб қолдим. Ўша вақтда Миробод маҳалласида шоир, олим, жамоат арбоби улуг зот Абдулла ака Авлоний яшардилар. У киши ўша пайтларда юқори лавозимда — эски шаҳар ижроия кўмитасининг раиси лавозимида ишлардилар. Истаган одам уларнинг

чаманлар бунёд тоганини тушуниб, унинг қадрига етишармикан, деб ўйларди. Миржалил отанинг чарчаганидан боши гувиллар, илло, кўнгли ҳеч қачон бугунгидек таскин топмаганди. У кўзлари порлаб турган ешларга боқаркан, бу ҳайратомуз қарашларда ажиб бир миннатдорчилик, умидворлик аломатлари шуълаланиб турарди.

Учрашув тугади, болалар гулдурос қарсақлари билан олқишлашди. Меҳмонга гуллар тортиқ этишди, сўнг қўшиқлар янгради, ўйин-кулги, шеърхонлик бошланиб кетди...

Ўйга қайтаётган бобонинг кайфияти чоғ эди! У ширинтой болалар юзидаги нурли табассумни сира унутолмасди...

Бирдан Жасур унинг қўлидан ушлаб:

— Буважон, юринг, кўчанинг нариги томонига ўтиб олайлик, — деди.

— Бу ердан ўтиб бўлмайди-ку, бўталогим, — деди Миржалил бобо.

— Ўтса бўлаверади, кўчада машиналар кам-ку!

— Айтчи, болам, нега мени у томонга

кутиб олган болалар мўмин-қобил, ёқимтой, озода кийинишган эди-ку! — Бу қанақаси бўлди, бўталогим? — деди у бироз тутаклиб, — нега улар учрашувга боришмади? Бунни муаллима опангга айтиб қўйсанг бўлмайди-ми?!

Жасур бурнини жийриб қўйди.

— Ўқитувчи опангга айтгин, деясизми? Ҳеч фойда йўқ. Улар сезиб қолишса борми... нақ пўстимга сомон тикишади!

Ўқитувчиларимизнинг ўзлари ҳам улардан кўрқишади.

— Ўқитувчиларимиз кўрқишади?..

Миржалил бобонинг зардаси қайнади, ранги гезарди. Бошига гурзи тушиб, қон босими кўтарилиб кетгандек туюлди.

— Юр, ўша томонга ўтамиз, — деди аста.

— Машинадан йўқ экан. Одамлар кетишяпти. Биз ҳам бораверамиз...

Улар уйларида келгунча чурқ этишмади. Жасур ўзича бир нималарни ўйлар, Миржалил бобонинг кайфияти бузилганидан боши қаттиқ оғрирди.

Ўйга келгач, бир дона валидолни қафтига олиб, тилининг тагига ташлади-да, ўриндикка ўтириб, бироз мизгигандек бўлди.

Аслида у ухлмасди. Бояги олачиפור болалар кўз олдидан нари кетмасди. Миржалил бобо бундай болаларни телевизордан кўрганда, назарида, улар бошқа дунёнинг-бутунлай бегона оламнинг болаларидек туюларди. Набираси улар ҳақида оғиз очганида, унинг овозида қандайдир кўрқинч, хавотирлик сезилиб турарди. Бу болалар ҳақида мактаб ўқитувчилари нима дейишаркин? Бир йўла икки минг бола ўқийдиган ўша намунали мактабда, бундан чиқдики, ҳамма болалар ҳам дарсларга, йигинларга боришмас экан-да?!

Миржалил бобо дастлаб ўзи ишлаган мактабдаги аҳволни эслади. Болалар нурга талпингандек билим олишга интилишарди. Келажак ҳақида ширин орзулар қилишарди. Хотирасига яна бир фикр келди: ахир дастлабки дарсга саккиз нафар ўғил бола келганди, кейинчалик — ўттизта, юзта, икки юзта бўлди-ку! Лекин булар кейинчалик бўлган эди!

Ҳа, дарвоқе, Омилхонни эсга оларкан, мийғида кулиб қўйди: кексайиб қолибсан-а, Миржалил бобо эски мактабни эслаёлсан, хотирлайсан-у, қуни-кеча, бугун нималар бўлаётганлигини билмайсанми, эслаёлмайсанми?

Қариндошинг Меҳрибоннинг эри Омилхон ажойиб ўқитувчи бўлса, энди кимсан РайОНО мудир! Мана бу одам ҳамма нарсани билади, ҳамма нарсдан хабардор! Мана шу киши сенга бугун қадрдон маслаҳатчи бўлиши мумкин! — деган фикрлар ҳаёлидан кечди.

Миржалил бобо ўрнидан туриб, ўглининг хонасидаги телефон рақамларини бир-бир тера бошлади. негадир телефон тезда жавоб бермади, ниҳоят аёл кишининг овози эшитилди. Бу Меҳрибоннинг майин овози эди.

Одатдагидек хол-аҳвол сўрашди, сўнг телефонни Омилхонга беришни илтимос қилди — сизларни жуда соғиндим, иложи бўлса бугун бизникига меҳмонга келинлар, деб таклиф қилди.

— Раҳмат, бугун боролмаймиз, — деб тортиниброқ жавоб берди Меҳрибон, — сабаби Омилхон акам Гаграда дам олаётган эдилар. Ҳали бир ҳафтача вақтлари бор эди, негадир дам олишдан барвақт

Абдулла ИСМОИЛОВ

ВИЖДОН АЗОБИ

ҚИССА

олдиларига бориб маслаҳат сўрай оларди. Бир кун кечки пайт Абдулла аканинг уйига бордим. Мени баланд бўйли, лаблари дўрдок, юзидан меҳр ёғилиб турган муҳтарам бир қария кутиб олди.

Мен бемаврид безовта қилганим учун уэр сўрадим. Ваҳоланки, Абдулла ака менинг ҳақимда аллақачон эшитган, ўзи ҳам мен билан учрашиб, суҳбатлашишни кутиб юрар экан. Кўнглимни кўтарди: сизга қандай ёрдам берсам экан, деб сўради.

— Маҳалламизда ешлар кўп, назаримда уларнинг ҳаммаси илмга чанқок, мактаб эса йўқ. Ўйлаб-ўйлаб бир қарорга келдим: ҳовлимизда иккита бўш хона бор. Ана шу хоналарнинг уек-буёғини тузатиб, шинамгина ўқиш хонаси ташкил қилсак-чи? Сира қийин жойи йўқ, қўни-қўшнилари озгина ҳашар қилиб юборишса, вассалом мактабимиз битади...

— Тўғри ўйлабсиз, муҳими — бошпана! — эътироф этди Абдулла Авлоний. — Ҳа, бу яхши ният укам, бошлайверинлар. Мен маҳалламиз фаоллари билан маслаҳатлашиб, албатта ёрдам бераман.

Уч-тўрт кундан кейин одамлар бирин-кетин ҳашарга чиқа бошлади. Бирини ташиди, бири терди, бошқа бири сувоқ қилди. Иш қизигандан-қизиб кетди. Тез кунда хоналар тайер бўлди. Шундай қилиб, бизнинг ҳовлимизда икки хонали синф очилди — бу дастлабки янги мактаб эди. Бу тарихий ҳақиқат болаларим, — деди бобо мамнун оҳангда.

Шундан кейин Миржалил бобо дарслар қандай ўтганлиги, янгиликдан болалар қандай севишишгани, биринчи қалдирғочлар қандай қанот чиқариб, парвоз қилгани ҳақида-гапириб берди.

Кекса ҳаяжонланарди... Ҳозирги болалар ўша кичкинагина мактаб — миллий қадриятларимиз йўлидаги илк замин тоши бўлганлигини, сўнг бу мургак гунчадан салобатли анвойи гулзорлар,

бошлаяпсан?

— Ҳўв анави болаларни кўраяпсизми, яхшиси, уларни четлаб ўтганимиз маъқул.

Беш қаватли бино олдида кўринишлари бир ҳолатдаги қандайдир болалар тўпланиб туришарди. Улардан бирининг сочи тепага тикка қилиб таралган. Хўроз тожининг худди ўзгинаси. Бирортасининг эғнида мактаб формаси йўқ. Товушлари хириллаб эшитиларди. Кўринишидан ерга пичоқ санчиш ўйинини ўйнашарди. Оғизларидан шундай гаплар чиқардики, илон пўст ташлаб юборарди...

— Нега энди индамай ўтиб кетаварканмиз? Аксинча, уларнинг олдида бориб, тартибга чақириб қўйиш керак. Бу ўйинни қаёқдан ҳам топиб олишибди-а. Бу қанақа қилиқ ўзи?

— Бобожон, ўтиниб сўрайман, уларнинг олдида борманг, — деди Жасур унинг қўлидан маҳкам ушлаб, уларга индамай қўяқолинг, ўйнашаверсин. Дилингизни оғритиб қўйишлари мумкин. Мени “чақимчи” деб, соғ қўйишмайди. Уларни танийман, бизнинг мактабимизда ўқишади.

Миржалил бобо тўхтади.

— Мактабимиз болалари дедингми? — Миржалил бобо қўлоқларига ишонмасди. Ҳозиргина уни қарсақлар билан олқишлаб

МУАЛЛИФ ҲАҚИДА

Абдулла Исмоилов — жуда қатъиятли киши. Унинг бу хислати тарбиявий фаолиятида ҳам, илм соҳасида ҳам, журналистикада ҳам, бадий ижодда ҳам яққол кўзга ташланади. Бундай зукко ва тиришқок одамларни бир кўришдаёқ фарқлаш мумкин.

Абдулла Исмоиловни яқиндан билган кишилар унинг давра, гап-гаштакларда ўтиришнинг гули, оилада эса саранжом-сариштали, гамхўр ва меҳрибон ота, олим сифатида жонқуяр ва фидойи инсон деб кўп гапиришади. Зеро, уни ахён-ахёнда милиция ходимларининг мўъжаз ва чапдаст “газик”ларида ҳам кўриб қолишади. Бойси, Абдулла ака фақат ўзи кўриб, билган воқеа-ҳодисаларининг қаламга оладиган адиблардан, У бир неча маротаба ўта хавфли жиноятчиларни қўлга олишда шахсан иштирок қилган. Ана шу фазилати билан ҳам у айрим қалам соҳибларидан ажралиб туради.

Ижод соҳасида, фан оламига кириб келиш соҳасида ҳам Абдулла Исмоиловнинг йўли раван бўлаверган эмас. Назаримда, ундаги топқирлик ва тиришқоқлик хислатлари барча ташвишларни мардонавор енгиб ўтишида асосий омил бўлгандек

туюлади. Абдулла ака табиатан тиниб-тинчимас одам. Унинг суйган мақоли: “Юрган дарё, ўтирган бўйра”... Дарҳақиқат, унинг доим қандайдир юмуш билан андармон бўлиб, елиб-юргганини кўрасиз.

Унинг болалиги дахшатли уруш йилларига тўғри келган. Аввал мактаб, кейин институт. Ниҳоят, у журналист сифатида бўй кўрсатди. Республика рўзнома ва жаридаларида бирин-кетин унинг ажойиб мақолалари юз кўрсата бошлади. У ёзган ҳар бир нарсга хоҳ у хабар, очерк бўлсин, хоҳ мақолами, албатта катта шов-шувга сабаб бўларди. Чунки, А. Исмоиловда ҳалол ва ҳаққўй журналист қалби деппиб турарди. Шунинг учун ҳам у битган, қўл урган мавзу тезда ўз ўқувчисини топиб борарди.

Ўсиб келаётган ёш авлоднинг тарбиялаш мавзуси Абдулла Исмоилов ижодининг асосини ташкил қилади. Унинг “Пароль — сокинлик”, “Моҳир педагог” каби бадий асарлари, шунингдек “Ўзбекистонда ҳунар-техника таълими”, “Ўзбекистонда малакали ишчи кадрларнинг шаклланиши”, “Техника билимлари — ешларга”, “Меҳнат анъаналари ва ешлар” номли йирик монографиялари, илмий рисоалари айнан мана шу

чакиришипти. Мана, телеграмма ҳам келди: бугун учиб келарканлар. Ҳозир кутиб олгани аэропортга одамлар чиқиб кетишди, уйдаям меҳмонлар тўла, РайОНОдан, мактаблардан келишган, одатда хўжайин қайтаётганида ҳаммаша шунақа бўлади. Балки, сиз ҳам бизниқига келарсиз? — таклиф қилди Меҳрибон.

Миржалил бобо қарияларга хос донишмандлик билан ўқиди, бу ерда бир гап бор. Нима учундир рафикаси эрининг қайтаётганидан шод эмасдек туюлди. Балки, уйда меҳмонлар кўпчилиги, хўжайиннинг йўқлиги сабабдан шунчаки саросимага тушгандир. У ерда, тўс-тўполонда мендек қарияга не ҳожат? Ҳар қалай, шунча одамнинг ичида битта бўлса-да, ўз қариндошини қўриб, уй бекасининг кўнгли кўтарилар, — деб ўйлади яна.

Миржалил бобо боришга жазм қилди. У бироз дам олиб, овқатланди. Тушликдан кейин уйдагиларга ортиқча изоҳ бериб ўтирмай, Омилхонларникига кетаётганини айтди:

— Мени уйига таклиф қилганига ҳам анча вақт бўлиб қолди.

— Адажон, таксида боринг, бўлмаса чарчаб қоласиз, — деди набираси. — Шу бугуннинг ўзида икки маротаба кўчага чиқаяпсиз-а?!

— Қўйинглар-э, пиеда бормайман-ку ахир?! Боришим керак дедимми, вассалом... У шундай деб, таксига ўтириб жўнаб кетди.

Мана, ўша таниш хонадон. Миржалил бобо эшикни тақиллатди, шу ондаёқ эшик очилди.

Вой-бўй, хўжайинни кутаётган одамларнинг кўпчилиги қара-я, мактаб директорларидан тортиб, район халқ маорифи бўлими ходимларигача ҳамма шу ерда. Миржалил бобо уларнинг кўпчилигини танирди. Албатта, унинг ўзини ҳам танишарди. Бу яхши, сени ким эканлигинг ва қандай юмуш билан бу ерга қадам ранжида қилганлигингни изоҳлаб ўтиришга ҳожат йўқ. Кўзлари шокосадек, бақалоқ одам пилдираб Миржалил бобонинг олдида келди. Ўзини тутиши, гап оҳангидан унинг мактаб директори эканлиги сезилиб турарди.

Бақалоқ одам Миржалил бобого тиржайиб тикилиб турди.

— Бу даргоҳга қадам ранжида қилиб, жуда яхши қилибсиз, қадамнингизга ҳасанот, — деди у Миржалил бобого мулозамат кўрсатиб.

— Омилхон менинг яқин қариндошим бўлади, — деди Миржалил бобо. — Бу ерда биронта тантанали маросим ўтадиганга ўхшайдими?

— Ҳа, бугун шодиёна кун. Тақдиримизни белгилаб берадиган мураббийимиз қайтиб келаяптилар. Хўжайиннинг бугун келишини эшитиб, ҳаммамиз пешвоз чиқиш учун бу даргоҳга югурдик. Шундай шодиёна кунда сизни бу ерда кўрганлигимдан бағоят хурсандман, Тўқсонбой ота! Яқинда сиз тўқсон ёшга тўласиз-а?

Меҳмонлардан бири гапга аралашди:

— Ҳамкасаба, сиз бироз янглишдингиз. Хурматли Миржалил Каримович аллақачон тўқсон ёшдан ошиб кетганлар. Қаранг, ҳали ҳам бакувватлар, бамисоли йигит дейсан!

— Нималар деяпсиз? Кўринишларидан ҳали ёшга ўхшайдилар-ку?

Ҳамма унинг гапини маъқуллади, енгил кулги кўтарилди. Хурматли меҳмонни тўрга ўтказиб, олдида дастурхон езишди.

Аэропортга кўнгирак қилгани чиққан киши қайтиб кирди:

масалага бағишлангандир. Ана шу туфайли ҳам А. Исмоилов дастлаб педагогика фанлари номзоди, кейин эса докторлик диссертациясини ёқлади...

Бу инсонда яна бир хислат борки, у мени ҳаммаша ўзига ром қилиб келади. У ҳам бўлса, Абдулла акадаги ўта байналмилалчилик кайфиятидир. Зеро, бу фазилат ҳар доим энг илгор зиелилар маънавий қиёфасига кўр бериб келган.

А. Исмоилов ижодий маҳсулотининг яна бир асосий қон томирларидан бири халқ осойишталиги посбонлари — милиционерлар ҳаёти мавзусидир. У ўз ижодининг асосий қудратини ақсарият ҳолларда ҳамма ҳам эътибор беравермайдиган ана шу заҳматкаш ва фидойи инсонларнинг бадий қиёфаларини яратишга сарф қилади. А. Исмоилов навқиронлик йилларида республика Ички ишлар вазирлигининг «Постда» рўзномасида ҳам бир неча йил фаолият кўрсатган. Бу ҳақда хотирлаб унинг ўзи бундай ёзади: "... Ўша даврлар менинг журналистика ҳаётимда ҳақиқий мактаб вазифасини ўтади. Мен илк маротаба ўшанда адолат ва жаҳолат курашини, фидойилик ва разолат адоватини ўз кўзим билан кўрдим. Мен ҳар бир киши, у қим бўлишдан қатъи назар, ҳаётда мана шу икки фарқни ажрата олиши кераклигини чуқур англадим..."

Адибнинг бу хулосасини унинг илк «Имтиҳон»

— Самолёт икки соатга кечикаётган эмиш...

Кўпчиликнинг ичида уй бекаси Меҳрибон ҳам кўриниб қолди. У патнисда чой олиб келиб, столга қўйди, бўшаган идиш-товокларни олди. Меҳмонни кўриб, бош иргаб саломлашиб қўяқолди, лекин унинг енига бормади. «Ранги оқарган, нимадандир безовта кўринади», — деб ўйлади Миржалил бобо. Уй бекаси чиқиб кетди. Шовқин-суронга қарамай, теварак-атрофда ўтирган меҳмонлар бободан мактаб ҳаётиндан, айниқса, эски мактаб қандай бўлганлиги ҳақида қизиқарли, ибратли мисолларни гапириб беришини илтимос қилишди. Ана шунда Миржалил бобо бундай деди:

— Мени эса ҳозирги сизларнинг мактабингиз қизиқтираёпти, — сўнгра отахон афсус оҳангида бугун йўлда учратган такасалтанг болалар ҳақида гапириб берди.

— Қадрдонларим, бугун мен сизлардан сўрамоқчиман, — деди у сўзининг охирида. — Нима учун кўпгина болалар ҳозир мактабда эмас, кўчада бебош, шўхлик қилиб юришибди, ҳатто айримлари безорилик ҳам қилишяпти?! Демак, кўча ҳаёти қизиқарлироқ экан-да? Хўш, бунинг сабабини менга ким айтиб бера олади?..

— Мен бундай болаларни яхши биламан, — деб биринчи бўлиб гапга аралашди баланд бўйли, ешроқ йигит. Бу «РайОНО» ходими Тўрақулов эди. — Улар бамисоли жўжахўрознинг ўзгичаси. Ахир, болаларининг сочларини ўстириб юришганини ота-оналари кўра-била туриб, индашмайди-ку! Нима учун улар бунга тоқат қилишяётганини тушуниб бўлмайди. Бошқалари тўгрисида гапирмаса ҳам бўлади...

— Замон шунақа-да, деб оғир хўрсиниб, лўкма ташлади кимдир. — Мабодо кўчада ялангоч кетсам ҳеч ким қарамайди.

— Гапингиз тўғри.

— Нега шундай экан-а?

— Қадрли отахон, нега улар мактабга боришмаяпти, деб сўрадингиз, — деб гапга аралашди пастгина бўйли, юзларига ажин оралаган мактаб директори Зарипов. — Мен бунақа тасқараларни жуда яхши биламан! Боламисан, бола эди, энди эса... Текшириб кўрдик. Уларга қараб: қани шоввоқлар, сочларингизни одамга ўхшаб олдириб келинглар-чи, акс ҳолда мактабга қўймайман, десам борми — урра! — деб, мактабдан кетиб қолишди. Қайтиб келишмади. Мен уларга қараб: қани, мактаб формасини кийиб дарсга жўнаб қолинглар-чи, дедим. Улар бўлса: бекор айтибсиз, — деб жавоб беришди. Бу жўжахўрозлар яна нима дейди денг: бизда эндиликда демократия, қонун буни ман қилмаган.

Ҳар қуни бунақанги фикрларни юз маротаба қилиб эшитаман. Қаранг, уларда фикрлар хилма-хиллиги бор эмиш, яъни хоҳласанг мактабга борасан, хоҳламасанг — бормайсан! Мана, кўраёпсизми? Хўшларига келганини қилишади! Уларга ҳеч нарса ман этилмаган! Агар менга инон-ихтиёр берилганида борми, мен уларнинг ҳаммасини...

Миржалил бобо пастаккина бўйли бу одамга назар ташларкан: «унинг қарашларида қанчалик газаб ва нафрат бор-а!» — деб ўйлади.

— Оилада бунга ҳеч ким қаттиқ турмайдими? — деб сўради Миржалил бобо.

— Ҳамма гап шунда-да, уйдагилардан

буни сир тутишади!

— Ахир бу даҳшат-ку, — деб оҳиста шивирлади Миржалил бобо.

— Милиция ҳақида ҳам худди шунақа дейиш мумкин, — гапни илиб қетди Зарипов. — У ерда ҳамма безори болалар ҳисобда туради. Ўсмирлар билан гаплашишади, биринчи марта қўлга тушганларини ёзиб қўйишади. Иккинчи марта қўлга тушганларини яна ёзиб қўйишади, сўнг оғохлантиришади: учинчи мартасида эса қамашади.

Бу ерда эшитганларидан Миржалил бобонинг қон босими яна кўтарилди. Ўқитувчиларнинг нақадар қаҳр-газаби тўлиб-тошганлигини кўриб, унинг болаларга раҳми келди. Булар қимлар? Ахир, улар устоз ва мураббийлар-ку! Жўхил одам ўқитувчи бўлолмайди, модомики болаларни севмас экансан, сендан яхши устоз ҳам чиқмайди!

Тўрақулов бобонинг фикрини уққандай, ҳаяжонланиб деди:

— Хўш, отахон, бизнинг мактабимиз сиз ишлаган мактабга ўхшамас эканми?

— Бўлди, бас, етар! — деди чапак чалиб Шодикул. — Айтилган гапларга нуқта қўямиз, демоқчиманки, пластинкани ағдаринглар. Яхшиси, бирор қувноқ хангома айтсанглар чакки бўлмасди-да...

— Майли, майли Аҳмад акам қандай қилиб уни директорликка сайлашмоқчи бўлишганини гапириб берсин! — деб таклиф қилди кимдир.

Ҳамма кулиб юборди, аммо дастурхоннинг четига ўтирган тўлагинадан келган киши, чуқур хўрсиниб қўйди.

— Ўтганларни эслашинг нима ҳожати бор? Ахир, бу воқеани сизларга айтиб берган эдим-ку...

— Ҳа, энди, бунақа қизиқ хангомини эшитиш ҳар бир одам учун фойдали-да. Шунинг учун илтимос қиламиз, айтиб беринг! — деган хитоб сўзлари янгради.

— Қўймадинглар, қўймадинглар-да, — яна оғир хўрсиниб қўйди Аҳмад ака.

— Айтишларича, хизматга ўз ихтиёри билан ўйнаб-кулиб бориб, ўйнаб-кулиб қайтиб келган одамни дунёда энг бахтли инсон деса бўларкан. Бундан чиқдики, мен ҳам бахтли одамман. Кўнглим тўқ, ишимга бориб-келамман, фақат яхшиликни ўйлайман, эзгуликни кутаман. Жамоамиздаги одамлар очик кўнгил, инсоф-диёнати, ишбилармон кишилар. Жамоамиз орасида ёши улугимиз Камол ака қўлидан келганича ҳаммага ёрдам кўрсатади, тажрибаларини барча билан баҳам кўради, одамларнинг оғирини енгил қилишга ҳаракат қилади. Илмий бўлим мудири Исоқжон ака ҳам ажойиб одам. У ҳамма вақт жамоа меҳнатини қадрлаб, мени доимо бошида кўтариб юрарди. Унга, айниқса, менинг сўзамоллигим ёқарди. Дарс бераётганимизда бамисоли артист бўлиб кетасиз-а! — дерди нуқул. Унинг гапларидан бироз хижолат ҳам тортардим. Бунинг ҳеч қанақа сири йўқ. Она тили ва адабиёт дарсида нутқ-асосий омиллардан бири, шундай эмасми? Ёш ўқитувчиларнинг ҳам менга муносабатлари яхши. Яқинда олий ўқув юртини тамомлаб келган Юсуф Давронов бўлса дарсларимга тез-тез кириб, мени ҳам ўз дарсларига таклиф қиларди. Мендан маслаҳатлар сўраб турарди. Бунинг нимаси ёмон.

Тўғри, унинг ҳали тажрибаси кам. Илло, ҳаракати зўр эди! Мен унга дарсларни қизиқарли ўтиш учун кўпроқ кўрсатмали қуроллардан, бунда, айниқса, адабиёт ва санъат асарларидан

кўпроқ фойдаланиш зарурлигини тушутирдим. У бўлса кўпинча менга миннатдорчилик билдириб, насихатларимни дафтарига ёзиб оларди. Жамоамиздаги хотин-қизлар ҳам бир-бири билан аҳил-иноқ. Жамоамизнинг бошини қовуштириб, уни аҳил-иттифок қилиб юрган Одил ака ёши ва с а л о м а т л и г и ёмонлашгани туфайли нафақага чиқиб кетди. Биз қимматли нарсасини йўқотган одамдек гангиб қолдик. Узок ўйладик. Ҳадемай, мактабимизга янги директор ҳам келиб қолар ёки орамиздан директорликка муносиб одам топилармикан, деб юрардик. Негадир янги директорни ҳадеганда тайинлашавермади. Исоқжон РайОНОга

кўп марта кўнгирак қилиб сўради, лекин унга бирор аниқ гап айтишмади. Одил аканинг ўрнига муносиб одамни топиш осон бўлмади, чунки мактабимиз туманимизда энг намунали мактаблардан ҳисобланарди.

Шундан кейин ўзаро шивир-шивир бошланди: ахир, ичимиздан директорликка муносиб одамни қидириб кўрсак бўлмасмикан, деган гап-сўзлар ҳам қулоққа чалина бошлади...

Кунларнинг бирида мен ўқитувчилар хонасига кириб, қизиқ вазиятнинг устидан чиқиб қолдим. Хонада Камол ака рўмолчаси билан кал бошини артиб ўтирарди, Нафиса Қодировнанинг эса юз-яноқлари қизарган. Новчадан келган Давронов бўлса мен томонга ўгирилиб хўмрайиб қараб қўйди.

— Ана, ўзлари ҳам қадам ранжида қилдилар, — деди негадир қаттиқ овоз билан Галина Николаевна. Мен довдираб қолдим, ноқулай вазиятдан чиқиш учун галстугимни тузатган бўлдим.

Исоқжон менга муржаат қилиб: — Табриқлаймиз, — деди.

— Нима билан? — ажабланиб сўрадим.

— Ўзингизни гўлликка солманг, бу сизга ярашмайди, — деди заҳарханда қилиб Нафиса Қодировна. Меҳнат дарси ўқитувчиси Шодмонкул ака: «Яқин қариндош-уруғларнинг бори яхшида!» — деб, илова қилди.

— Ҳа, бири-биридан аъло қариндошларим кўп, — дедим мен қулимсираб.

— Бас, етар! — дея дағдағали тарзда Камол ака сўзимни бўлди. — Биз ҳамма гапдан хабардоримиз. Туман халқ маорифи бўлими сизни директорликка тавсия қилибди. Шу нарсани қизиқки, нахотки, туман раҳбарларидан бири сизга яқин қариндош бўлганлиги учунгина сиз директор бўлиб кетаверсангиз?!

Мен ханг-манг бўлиб қолдим. У эса сўзида давом этарди:

— Ахир, жамоамизда сиздан ёши улугроқ, тажрибалироқ, обрўлироқ ва бошқа фазилатлари кўпроқ бўлган одамлар ҳам бор-ку! Нега энди келиб-келиб сизни...

— Ўртоқлар, азизлар! — деб одамларни тинчлантирди илмий бўлим мудири. — Бу киши, ҳозирча, директорликка номзодлар ҳолис, ҳали буйруқ ёки оғохлантириш хати келгани йўқ, — деди.

Мен бу гап-сўзлардан лол қолгандим.

Ҳаяжоним босилгач, ўйлаб қолдим. Хўш, очигини айтганда, нима, мен директорликка номуносиб одамман-ми? Олий маълумотлиман, бундан ташқари кечки бўлимда бўлса-да, мафкурадорифунунини тугатганман, ўқитувчилар малакасини ошириш институтига малака оширганман, энг муҳими, кўпдан буён ўқитувчилик қилиб келаман, фирқа аъзосиман. Хуллас, таржимаи ҳолим жойида. Менинг яхши ниятларим ҳам бор эди. Замон ўзгариб кетди. Ҳозир ташаббус кўрсатиб иш юритмасанг, бир кун келиб, албатта, қоқиласан. Бу борада, сўзсиз, директорнинг энг яқин ёрдамчиси бўлишинг керак. Ҳозир дадил ва гайратли бўлишни замон талаб қилаяпти. Ўзимда ана шу фазилатлар борлигини сезардим.

Директорликка менинг номзодимни муҳокама қилишга бағишланган мажлисни Камол ака очди:

— Дўстларим! — деб сўз бошлади у. — Бизнинг туман раҳбарлари директорликка Аҳмад Тўхтаевич номзодини тавсия этишпти. Биз ҳозир ана шу номзод ҳусусида муҳокама юритамиз. Ишонаманки, ҳозирги долғали даврда кадрларни тўғри танлаш, жой-жойига қўйиш муҳим аҳамиятга моликдир. Шу боис бугунги фикрлар бизнинг зиммамизга ҳам катта маънавий масъулият юклайди... Марҳамат, ҳар ким ўз мулоҳазасини бемалол айтсин.

Муҳокама бошланиб кетди.

Биринчи бўлиб Нафиса Қодировна сўз олди. У ўрнидан туриб, кўзойнагини тўғрилади, ёйилиб кетган сочларини қулогининг орқасига ўтказиб, текислади-да, оҳиста гап бошлади:

— Ўртоқлар! Аҳмад Тўхтаевич жамоамизнинг ҳурматли аъзоларидан бири. Сизларнинг фикрингиз қандайлигини билмайман-у, аммо ишончим қомилки, бу одам директорликка лойиқ эмас. Сабаби у кишида раҳбарлик қилиш тажрибаси йўқ. Уни мактабга директор бўлди ҳам, дейлик. Табиийки, раҳбар менинг дарсларимга кириб, таҳлил қилади. Назаримда, Аҳмад Тўхтаевич математика фанидан мутлақо беҳабар одам, лекин мен билан тортишсини қанда қилмайди. Орада низо чиқиб, аста-секин газак ола бошлайди. Тарафқашлик бошланади... Бир сўз билан айтганда, мен Аҳмад Тўхтаевичнинг директор бўлишига қаршиман.

(Давоми бор).

Николай КРАСИЛЬНИКОВ.

Қотил газ плитаси ва баллони ўрнашган тахта тагига совуқ назари билан қараб, мурданинг шу ерга кўмилганлигига ишора қилди. Изкуварлар ажабланишди, ишонқирамагандек елка қисилди. Ўз паноҳгоҳида даҳма? Қотил эса бепарво, худди телбалардек чайқалиб турарди. Терговчи газ плитаси ва баллонини нари суриб қўйиб, тахта тагини қовлаш учун унинг қўлига лом тутди. Қотил эринмай лом уриб, бетон парчаларини тупроқ аралаш бир четга суриб қовлашга тушди. Чамаси икки қаричлар чуқурлик қовлангач, шолча ўралган жасад чикди. Хона ичини димоғни ачиштирувчи аччиқ бўй тутди. Мурданинг боши жануб томонда, қўллари гавда устига узатилган. Мархум кийим-боши билан кўмилган эди. Оёғидаги "саламандра" туфлисининг боғичлари чириган, боши угада латта-путталар билан ўралган. Жасад костюмининг ён чўнтагидан тўрт дона чақа танга занглаб, бир-бирига епишган ҳолда топилди. Яна пластмассадан ишланган зажигалка, кўк тусли даструмол, оқ рангли шарикли ручка ва паспортга ўхшаш ҳужжат олинди, тегса титилади. Бошининг энса қисмидаги суяклар майдаланиб кетган, тигли оғир жисм билан урилганлигидан далолат бериб турарди.

... Қиш оёқланиши билан ёққан қор одамларни ташвишга солиб қўйди. Кун бир тутам. Шом қораймай аёз қутуриб, ер юзи тарақлаб мезулайди. Дераза ойнаси ўрнига тутилган клеенкадан уй ичига муздай совуқ югуради. Танча атрофида ўтирган болалар жунжикишиб, бир-бирининг пинжиги тикилишган. Кенжа совқотгандан гинишишга тушди.

— Шуям кун бўлди? — хотини Абдумуродга эзгирди. — Ошхонага кўчмасак, ҳаммамиз тарашадай қотамиз. Газ бўлса...

— Ошхона, ошхона деявериб жонга тегдинг-да. — норози оҳангда пўнгиллади эр. — У ерда тилло кўмилганмики, иссиғидан ичинг илиса. Ҳаммаёғи бетон, тўрт кунда сил бўлишинг турган гап.

— Жони бор эр юмронқозикдай қаққайиб ёзни ўтказиб юбормай, кўргонини тузаб қўяди-да, сўнг овул овлайди. — Меккам аламидан портлади.

— Оғзингга зўр берма. — Йигитлиги тутди Абдумуроднинг — Яхши, кўчсак кўчаверамиз, осмон узилиб ерга тушармиди.

Улар ҳовлининг чап бурчагидаги ошхонага бола-чака билан кўчиб ўтишди. Ошхона деворлари текис қилиб шувалган, деразаларига парда илинганди. Бетон шувок устига линолеум ётқизишиб, шолча ва гиламларни тўшашди. Газни ёқиб қўйишганди, хона дарров илиди. Болалар қанотланган палапонлардай яйрашиб, бир-бирини тортқилашга тушишди.

Меккам кўзига ёш олди, лаби сезиларли титради. Бу ёғи янги иморат қурилаяпти. Бу кунлар ҳам ўтиб кетар, фароғатли дамлар бошланар.

— Ёғларинг қайнаётими? — бақириб берди ота болаларига. — Нонхўрлар!

— Ундай деманг, — тарсаки егандай ҳушёр тортди хотини. — Шулар билан тирикман, сизминан рўзгор қуриб ўтирибман. Буларнинг ҳар бири жонимдан азиз.

— Жагинг очилмай ўл. — Абдумурод ўрнидан туриб ташқарига йўналди. — Мен икки соатда қайтаман.

— Уйда ҳеч бало йўқ, эртаминан бозор-ўчар қиласизми? — дегандим.

— Пул бўлмаса ўзимни сотаманми? Ана, нон, шакар. Илик сувга аралаштириб ураверинглар, очдан ўлмайсанлар.

У эшикни зарда аралаш қарс этиб елди. Меккам бир замбил лойдай оғирлашиб, изидан йигламсираганча қолаверди.

Шу кеч Абдумурод туш кўрди. Қоп-қора қуюн ичида узун гавдали йигит илкида гурзи,

кўзлари қақчайган ҳолда югуриб келди-да, унга ҳамла қилди. Абдумурод кўрққанидан нуқул қўлини ёйиб, ўзини кутказишнинг урдасидан чиқмай бақирарди. Йигит гурзини ҳаволатиб унинг кўкрагини нишонга олди. Абдумурод бақириб уйгонди. Оғзини қирғоққа отилган балиқдай қаппа-қаппа очди, нафаси тикилиб, зўр бериб юти-нишга тушди.

— Нима бўлди? — уйку аралаш сўради хотини.

— Шу ошхона ёқмаяпти, босинқираяпман, — аниқ муддаога кўчди базўр тили калимага келган Абдумурод.

— Ёстигингиз остига пичоқ қўйиб ётинг, — иримга йўйган бўлди хотини.

Абдумурод пича сўррайиб турди-да, сўнг кўрпага бурканиб олди. У ухладан кўрқарди. Энди кўзи уйкуга илашган эди ҳамки яна босинқиради. Ўша қора қуюну ёвузона қаҳ-қаҳ кўтарилди. У телбаларча ўрнидан сапчиб туриб: "Лаънати Элшан", дея сўқинди.

— Лаънати Элшан, — у томоғини зўр бериб ишқалай бошлади. Гуё шундай қилмаса, ҳозир уни кимдир бўйнига сиртмоқ ташлаб азобда ўлдирадигандай.

Ташқарига чикди. Юзини қорға аёвсиз ишқалаб, дилидаги кўркув ва ваҳмини шу билан ювиб ташламоқчидай қўлларига эрк берди.

1991 йил. Қавсининг илк кун. Тун қуюқ тортган. Қишлоқ йўлларидан секин юриб келган енгил автомашина дарвоза ёнида тўхтади. Ундан икки киши тушиб қолди.

— Кабоб анча чанқатди, Абдурахмон, — гап қотди узун гавдали йигит. Абдумурод унга

ялт этиб қаради (У ўзини Абдурахмон деб таништирганди).

— Ҳозир, оғайни, — бепарво жавоб қилди у.

Улар ҳовлига киришди. Меҳмонхонага яқинлашган пайтда Абдумурод нимагадир қоқилди, сал бўлмаса ерга йиқилай деди.

— Зангар, — сўқинди у, қўлига олса: болта. Унинг кўзидан ўт чакнади. Шериғи бепарво ундан олдинга ўтди. Абдумуроднинг сўқинишига парво ҳам қилмади. Ўнғай фурсат, темирни кизигида босмаса ҳамма нарсаси бой берилади, 80 минг рубль қўлдан кетди деявер. Абдумурод ўйлаб ўтирмай шериғининг орқа энсасига зарб билан болта урди, у шу жойга йиқилди. Фақат чала ўлган илондай заиф тўлғониб қўярди. Абдумурод унинг унини ўчириш учун болтани баланд кўтарди-да,

ҚЎРҚИНЧЛИ ТУШ

кўкрагига урди. Болта қонга ботди.

— Элшан, — секин шивирлади у, — итдай хор ўлдинг. Мошин минасан-а.

Абдумурод уйда ҳеч ким йўқлигидан ўзини анча босиб олганди. Ўлиқни кўчага чиқариб ташлаб бўлмайди. Узоққа элиб ташлагудай машинаси йўқ. Ҳовлига ҳам кўмиб бўлмайди, кўни-кўшни кўриб қолиши мумкин. Мурдани янги қурилган ошхонасига элиб ташлади. Ошхона чирогини екти, биров сезиб қолишидан чўчиб, деразага эски аёлни тутди. Сўнг белкурак топиб келиб, эринмай чуқурлик қазиди. Икки қаричлар қазилгач, мурдани эски шолчага ўраб, кийим-боши билан чуқурга тикди. Устига тупроқ тортиб бўлгач, ерда қолган қон доғларини қириб олди-да, хожатхонага бориб ташлаб келди. Унинг юзидан тер шовуллаб қуйиларди. Мархумнинг ёнидан олган 80 минг рублни қўлида гижимлади-да, ён чўнтагига солиб қўйди.

У Элшан Мамедов билан Қарши шаҳрининг эски бозорида танишди. Ўшанда Абдумуроднинг шериғи Ботир Дилмуродов Ўш шаҳридан келган Умнат Болиев ва Элшан Мамедовлар билан танишиб қолиб, уларнинг машина сотиб олмоқчи эканлигини эшитганди. Танишув илиққина тугади. Улар эртага "Қарши" меҳмонхонасида учрашишга келишиб олишди.

22 октябрь куни эрталаб Абдумурод Нарзуллаев "Қарши" меҳмонхонасига етиб келди. Сартарошхонада Элшан Мамедов бир-иккита андижонлик йигитлар билан нарда суриб ўтирган экан. Салом-алиқдан сўнг Абдумурод Элшанни холи жойга етаклади.

— Элшан, янги машина топдим. Ҳозир Ботир машинаси билан келади, бирга жўнаймиз. Ишқилиб, машинали бўлдим деявер, — унинг кўнглини кўтарди Абдумурод.

— Раҳмат оғайни, сендай ўртоқ топганимдан бошим осмонда, — қувончини яширолмади Элшан.

Элшан Мамедов гуржистонлик. Қирғизистоннинг Ўш вилоятида яшовчи таниши Умнат Болиевниқига келган, мақсади шу ерлардан машина сотиб олиш эди. Лекин бу ерда унинг савдоси юришмади. Иккаласи хит бўлиб Қарши шаҳрига жўнашди. Умнат Болиев Элшаннинг ҳожатини чиқармоқчи бўлган Абдумурод Нарзуллаев билан танишгач, кўнглини тўқ қилди-да, Ўшга қайтиб кетди.

Ўша куни улар Муборак

ишни битирамиз.

Улар ортига қайтишди. Шу куни югур-югурдан сўнг Косон тумани марказий жамғарма банкдан чекларни 40 минг сўмлик сертификат ва 20 минг рублга алмаштиришди. Элшан ўзида йўқ хурсанд эди. Арзонгаровга машинали бўлади. Уйга яп-янги машинада кириб борса, отасининг боши кўкка етса керак. Бу ёғи уйдан чиқиб кетганига ҳам бир ойдан ошди. Хавотир олиб ўтиришгандир. Нима бўлгандаям иш битаяпти-ку.

Абдумурод ва Элшан Қаршига жўнашлари керак эди. Бирок Абдумурод паспорт баҳонасида уйига — Пудина қишлоғига бирров кириб ўтиш ниятини билдирди. Улар Ботирнинг машинасидан тушиб қолишди-да, паспортни олгач, йўловчи машиналардан бирида Қаршига жўнашни мўлжаллашди. Элшанга барибир эди. Мухими, машинали бўлаяпти. Бу вақтда соат 22лардан ўтганди. Лекин...

У бола-чақаси билан ўлик кўмилган ошхонада кишининг совуғида қишлаб, ёзнинг саратонида соялади. Эрталаб лаҳад устида чой ичиб, кечкурун овқатланиб кунни ўтказардилар. Ўлимдан хабари бўлмаган болалар оталарининг кейинги пайтларда телбаланишидан ҳайрон эдилар. Қотилни мархумнинг руҳи тунлари бўғар, кундузлари саросима исканжасига ташларди. Қабоҳат чоҳига йиқилган Абдумурод кўча-қўйда юрганда ҳам туртиниб, суриниб жунунларча ҳаракатда бўларди. У мархумнинг пули эвазига бир неча шаҳарларни дайдиб кезди. Ҳатто Кисловодск шаҳридаги "Мотор" футбол командаси клубига қарашли "Мотор" савдо дўкони сотувчисини ҳам лаққа туширди. Унинг қўйини пуч ёнгоққа тўлдириб, бир неча минг сўм гулини ўзлаштирди.

Фирибгарликда Остап Бендерни беип боғлаб кетадиган Абдумурод Нарзуллаев тергов, суд жараёнида ўз қилмишидан пушаймон эмаслигини билдирди. Қарши шаҳар ИИБ бошлиғи муовини, милиция майори Б. Очилов, жиноят кидирув ходимлари Б. Калонов, Қ. Пиров ва Қарши шаҳар прокуратураси терговчиси Б. Эрматовнинг сазй-ҳаракатлари туфайли қотиллик фош этилди. Мурдани лаҳаддан олиб чиқиш пайтида Абдумуроднинг отаси ўз кўзига ишонмади. Сендай ўғилни оқ қилдим, дея тангрига нола қилди. Хотини Меккам Баҳодирова ҳам лолу қарахт эди. Ахир, бу жойда қишда қишлаб, саратонда соялаб кун кечирганди-ку. Болалари ҳам ота қилмишидан йигларди. Ҳеч ким, ҳатто қишлоқдошлари ҳам Абдумуроднинг дастидан кўча бўйлолмай қолдилар.

П.Розиқов раислигида ўтган суд анча давом этди. Айбланувчи Абдумурод Нарзуллаев 15 йилга озодликдан маҳрум этилди. Суд ҳайъати унинг жўжабирдай 5 норасидасини ҳисобга олди.

Ўшбу қотиллик 1991 йилнинг 22 октябрь куни содир этилган эди. 1992 йилнинг 22 октябрь куни эса фош этилди...

Б. ҲАСАНОВ,
прокурор, адлия
кичик маслаҳатчиси.
У. ҲАЙДАРОВ,
Қашқадарё вилояти ИИБ матбуот
гурӯҳи катта назир, Ўзбекистон
журналистлар уюшмасининг аъзоси.

ЗАНГҲОРИ ЭКРАНДА

ДУШАНБА

4 АПРЕЛЬ

ЎзТВ I

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
18.10 Болалар учун фильм. "Сехрли тун".

19.25 Ёшлар.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.45 Ёшлар.
19.50 Катталар учун мультфильм.
19.55 "Шеърят дакикалари". Хосият Бобомуродова.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Ўзбекистон Давлат телерадиокомпанияси эстрада жамоаси концерти.

20.55 Ёшлар.
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.20 "Хамшаҳарлар".
22.20 ЎзТВ фондидан. Чўлпон. "Кеча ва кундуз". Видеофильм. 1-қисм.
23.25 "Ўзбекистон" ахбороти.
23.45 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

ЎзТВ II

19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.45 "Билиб кўйган яхши".
20.05 "Дехкон химмати".
20.40 "Баҳорнинг узоқ кунларидан бири". Телевизион бадий фильм.
21.20 "Авдиге Сергей". Бадий фильм.

ЎзТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

18.00—19.55
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ

РОССИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ
19.55 Душанба кўни детектив. "Касабланка бориданг экспресс". Бадий фильм ("Овросне ТВ").

21.40—23.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ
23.00 "Беҳаловат жон". Бадий фильм.
"ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ
5.30 "Тонг". ***

17.40 "Тол".
18.10 "Хужжатлар ва тақдирлар".
18.20 "Олис-олисларда...". Телевизион бадий фильм.
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.30 "Останкино" телеканалида "Тэмс телевижн" хафталиги. "Навқирон Чарли Чаплин". Олти серияли телевизион бадий фильм премьераси. 1-серия.
21.00 "Бомонд".
21.15 "Останкино" телеканалида "Тэмс телевижн" хафталиги. "Тангрининг марҳамати билан севишганлар". Телевизион бадий фильм премьераси. 1-серия.
22.45 "Спорт уик-энди".
23.00 Янгиликлар.

СЕШАНБА

5 АПРЕЛЬ

ЎзТВ I

7.00—9.00 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.

9.00 "Изтопар". Бадий фильм.
10.30 Ўқув кўрсатуви. География.
11.00 "Экиш мавсумига шаймисиз?".
11.30 Ўқув кўрсатуви. Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари.
12.00 "Кичкинтой" студияси. "Тул доладан жамалак". ***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
18.10 "Ешлик" студияси. "Сенинг замондошинг".
18.45 "Олди кун". Телефильм.
18.55 "Хуқуқий жамият сари".
19.25 Ёшлар.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).

19.45 Ёшлар.
19.50 Мухбирлар хикоя қилади.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 "Танишинг: "Бастакор" ансамбли".
20.55 Ёшлар.
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.20 "Ислохот ва масъулият". Эллиқалта туманидан хикоя қилинади.

21.45 ЎзТВ фондидан. Чўлпон. "Кеча ва кундуз". Видеофильм. 2-қисм.
22.50 "Сени излаб...". Қиска метражли бадий фильм.
23.30 "Ўзбекистон" ахбороти.
23.50 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

ЎзТВ II

19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.45 Хор куйларидан концерт.
20.15 "Насриддин Бухорода". Бадий фильм.

"ОМАД" таништилади: "Кинонигоҳ".
ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

"ОМАД" таништилади:

9.00 "Совга".
9.30 Ёшлар.
9.40 "Видео-О".
11.20 Ёшлар.
11.30 "Курьер".
11.45 "Эм-Ти-Ви"дан мусикалар.
12.05 "Хар соҳадан бир шингил".

12.15 Ёшлар.
12.25 "Даракчи".
12.35 "4/8". Мусикий кўрсатув.
12.55 Ёшлар.
13.05 "Видео-О".

18.00—20.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ

РОССИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ
20.00 Хонаки экран. "Санта-Барбара". Кўп серияли бадий телефильм премьераси. 300-серия.
20.55 Театр сафари. "Икки юз йилдан сунг".

21.40—23.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ
23.00 "Шимоллик келин". Бадий фильм.
"ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ
5.30 "Тонг". ***

17.55 "Олди Мария". Кўп серияли телевизион бадий фильм премьераси. Якуновчи серияси.

18.45 "Протокол сатрларида".
18.55 "Мавзу".
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.

20.30 "Останкино" телеканалида "Тэмс телевижн" хафталиги. "Навқирон Чарли Чаплин". Олти серияли телевизион бадий фильм премьераси. 2-серия.

21.00 1994 йил кўшиқлари.
21.45 "Останкино" телеканалида "Тэмс телевижн" хафталиги. "Тангрининг марҳамати билан севишганлар". Телевизион бадий фильм премьераси. 2-серия.

23.15 Янгиликлар.
23.50 "Матбуот-экспресс".

ЧОРШАНБА

6 АПРЕЛЬ

ЎзТВ I

7.00—9.15 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.

9.15 "Кема 3 соат туради". Бадий фильм.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Физика.
11.00 "Сув-кетар, тош қолар". Телефильм.
11.30 Ўқув кўрсатуви. Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари.
12.00 "Уорлднет" телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
12.15 "Йўл бошида". ***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
18.10 Ўсмирлар учун. "Камалак".
18.50 "Таълим ва ислохот".
19.25 Ёшлар.
19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).

19.45 Ёшлар.
19.50 "Қашф этилаётган имкониятлар".
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 "Ўзбекна лутф". Адабий кўрсатув.

20.55 Ёшлар.
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.20 Замонавий ўзбек кўшиқларининг "Анор" телевизион танлови.
22.20 ЎзТВ фондидан. Чўлпон. "Кеча ва кундуз". Видеофильм. 3-қисм.
23.25 "Ўзбекистон" ахбороти.
23.45 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

ЎзТВ II

19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.45 "Спринг".
20.10 "Тошкент: шаҳар юмушлари".

21.10 "Фронт ортидаги фронт". Бадий фильм. 1-2-сериялар.

ЎзТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

18.00—19.50
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ

РОССИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ
19.50 Хонаки экран. "Санта-Барбара". Кўп серияли бадий телефильм премьераси. 301-серия.
20.40 "60 дақиқа". "Си-Би-Си" ва Россия телевидениесининг кўрсатуви.

21.40—22.40
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ
22.40 "Мухаббат хақида". Бадий фильм. 1-серия.
"ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ
5.30 "Тонг". ***

17.50 "Хужжатлар ва тақдирлар".
18.05 "Марияни олди деманг". Актриса Виктория Руффонинг Россияга ташрифи ҳақида видеофильм.
18.35 Д. Хворостовский ва М. Аркадьев концерти.

19.00 "Янги одамлар".
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.
20.30 "Останкино" телеканалида "Тэмс телевижн" хафталиги. "Навқирон Чарли Чаплин". Олти серияли телевизион бадий фильм премьераси. 3-серия.

21.00 "Бахтли тасодиф".
21.50 "Матбуот-экспресс".
22.00 Янгиликлар.

22.35 "Останкино" телеканалида "Тэмс телевижн" хафталиги. "Жейн Менсфильд саргузашти". Телевизион бадий фильм премьераси.

ПАЙШАНБА

7 АПРЕЛЬ

ЎзТВ I

7.00—9.00 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.

9.00 "Ринг". Бадий фильм.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Ўзбекистон халқлари тарихи.

11.00 "Уорлднет" телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
11.15 "Ешлик" студияси. "Еш табиркорлар".
11.45 "Хаёт гулшани". ***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
18.10 "Газалхон ешлигим".
18.50 "Ихтирочи".
19.25 Ёшлар.

19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.45 Ёшлар.
19.50 Бугун — Халқаро саломатлик кун.

20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 "Анъаналар этади давом". Мусикий кўрсатув.

20.55 Ёшлар.
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.20 "Кино усталари". Хотам Файзиев.

22.10 ЎзТВ фондидан. Чўлпон. "Кеча ва кундуз". Видеофильм. 4-қисм.
23.15 "Ўзбекистон" ахбороти.
23.35 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

ЎзТВ II

19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).

19.45 "Тошкент оқшомлари".
20.55 "Халқ саломатлиги йўлида".
"ОМАД" таништилади: "Кинонигоҳ".
ЎзТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

18.00—19.55
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ

РОССИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ
19.55 Спорт кўрсатуви.
20.00 Хонаки экран. "Санта-Барбара". Кўп серияли бадий телефильм премьераси. 302-серия.

20.55 "Ватанин менинг". "Хайрли кун".

21.35—23.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ
23.00 "Мухаббат хақида". Бадий фильм. 2-серия.
"ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ
5.30 "Тонг". ***

17.40 Юлиан "Рус вальси"та таклиф этади.

18.55 "Эхтиёткор кишининг иқроори". Е. Габрилович давр ҳамда ўзи хақида. 2-қисм.

19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.

20.30 "Останкино" телеканалида "Тэмс телевижн" хафталиги. "Навқирон Чарли Чаплин". Олти серияли телевизион бадий фильм премьераси. 4-серия.

21.00 "Матбуот-экспресс".
21.10 "Останкино" телеканалида "Тэмс телевижн" хафталиги. "Вахший Жек". Телевизион бадий фильм премьераси. 1-серия.

23.05 Янгиликлар.
23.40 "MTV".

ЖУМА

8 АПРЕЛЬ

ЎзТВ I

7.00—9.00 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.

9.00 "Орзулар камалаги". Бадий фильм.
10.10 "Халқ куйлари". Фильм-концерт.

10.30 Ўқув кўрсатуви. Ўзбек адабиети.
11.00 "Уорлднет" телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
11.15 "Кичкинтой" студияси. "Кунгирокча". ***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.

18.00 "Бугун". Ахборот кўрсатуви.
18.10 "Хаёт ва кунун".
18.30 "Бугун умр давомида". Телефильм.

18.50 "Ўлкамизни бог-роғларга айлантйрайлик".
19.25 Ёшлар.

19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.45 Ёшлар.

19.50 "Фаргонанинг мовий халқаси". Телефильм.
20.00 Дунё воқеалари.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 "Хотира". Анвар Исроиллов лирикаси.

20.55 Ёшлар.
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.20 "Ешлик" студияси. "Ботма, куеш!". Публицистик кўрсатув.

22.20 ЎзТВ фондидан. Чўлпон. "Кеча ва кундуз". Видеофильм. 5-қисм.

23.50 "Ўзбекистон" ахбороти.
00.10 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

ЎзТВ II

19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).

19.45 "Зарипов чавандозлари". Цирк томошалари.

20.15 "Вилоят-истикболи йўлида".
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.20 "Йўл бўйсин?". Бадий фильм.

ЎзТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.00—18.20
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ

РОССИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ
18.20 Хонаки экран. "Ўлган илоннинг бошини кўзгаманг". Бадий фильм. 1-серия.

19.30 "Қушлар оламида". Телефильм.

19.50 "Қайта уйғонган оҳанг". Хужжатли фильм.

20.00 "Ўлган илоннинг бошини кўзгаманг". Бадий фильм. 2-серия.

21.05 "Ностальжи" — барча авлодлар мусикаси. *

21.35—23.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ
23.00 "Севики еримга уч лимон". Телевизион бадий фильм.
"ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ
5.30 "Тонг". ***

17.40 "Инсон ва кунун".
18.15 "Агар йўл бир бўлса..."
18.45 "Мўъжизалар майдони".

19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.

20.30 "Останкино" телеканалида "Тэмс телевижн" хафталиги. "Вахший Жек". Телевизион бадий фильм премьераси. 2-серия.

22.20 "Хафтанинг машхур киши".
22.40 "Матбуот-экспресс".
22.50 "X" программаси.

23.00 Янгиликлар.
23.35 "Музобоз".

ШАНБА

9 АПРЕЛЬ

ЎзТВ I

7.00 — 9.15 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.

9.15 "Ишбилармон кишилар". Бадий фильм.

10.35 Ўзбек тилини ўрганамиз.
11.05 Ёш спортчилар учун. "Маҳорат мактаби".

11.25 "Театр учрашувлари".
12.15 "Ёшлар ва замон". Ўзбекистон Ёшлар Иттифоқининг навбатдаги XXVI курултойга бағишланади.

13.00 "Қизил елканлар". Бадий фильм.
14.25 "Кекса санъаткорлар". Ака-ука Шариповлар. ***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Ўсмирлар учун. "Ўлғайиш поғоналари".

18.40 "Илҳом" телевизион клуби.
19.25 Ёшлар.

19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.45 Ёшлар.

19.50 "Оталар юрти". Видеофильм.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 "Қалбларда баҳор". Лирик мусикий композиция.

20.55 Ёшлар.
21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.

21.20 Адабий театр. Тўлан Низом. "Мажнунот йиғини".
22.05 "Тунги ерду". Дам олиш кинодастури.

ЎзТВ II

19.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида).
19.45 Болалар учун. "Табассум".
20.15 "Менинг соҳилим". Телефильм.

21.00 "Ўзбекистон" ахбороти.
21.20 "Атлантик — Сити". Бадий фильм (АҚШ).

ЎзТВ III

ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

11.25 — 16.00
"ЎЗБЕКИСТОН" ТЕЛЕКАНАЛИ

11.25 "Мамлакатлар, воқеалар, одамлар".
11.35 "Дунё эшиги".

12.05 "Дилар" (қозок тилида).
12.50 "Си-Эн-Эн" янгиликлари.
13.05 "Жаҳон ва биз".

13.35 "Дурдашен" телекомпаниясининг кўрсатувлари (Хиндистон).
14.05 "Би-Би-Си" янгиликлари.
14.20 Немислар ҳаётидан.

15.05 "Жаҳон киноси юлдузлари".
15.45 "Бу ажиб дунё".

18.00 — 19.20
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ

РОССИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ

19.20 "Мутлақо махфий".
20.10 "К-2" таништилади: "Америка юлдузлари".
20.40 "А" программаси.

21.40 — 22.40
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДИЕНИЕСИ

22.40 "Севги формуласи". Бадий фильм.

"ОСТАНКИНО" ТЕЛЕКАНАЛИ

18.00 "Миниатюра".
18.20 "Хафтанинг акс садоси".

18.50 "Коламбия пикчерс" таништилади: "Қойилмақом жуфтлик".

Кўп серияли телевизион бадий фильм премьераси. 9-серия.
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 Янгиликлар.

20.30 "Коламбия пикчерс" таништилади: "Голиф кутмоқда". Кўп серияли телевизион бадий фильм премьераси. 4-серия.

• МЕН МИЛИЦИОНЕР БУЛАМАН

А. САПАРМАТОВ сурат-лавҳалари.

Кулайми, куяйми?
Ўз уйининг
ўгриси

Қизилтепа шаҳар Бўстон маҳалласидаги Фарҳод кўчасининг 19-уйида яшовчи Расул Ҳожиёв ўзича кашфиёт қилмоқчи бўлди. Утирса ҳам, турса ҳам шу ҳақда ҳаёл сурди. "Инсон ҳамма нарсага қодир-ку, нега эл оғзига тушадиган бирор иш қилолмасам-а".

Ниҳоят бунинг йўлини топди. У ўз уйидаги (ҳа, ўзи яшаб турган уйдаги) телевизорни ўғирламоқчи бўлди. Аслини сўрасангиз, телевизор ўзиники эмас, балки Чоржўй шаҳрида яшаётган опаси Мавлуданики эди.

Расул Ҳожиёв ўз режасини амалга ошириш учун қўшниси Рустам Шарипов билан тил бириктирди ва кечқурун ўз уйидаги "Весна 346" маркали телевизорни қўшниси уйига олиб чиқиб яширди. У шу оқшом совқини баҳона қилиб, уйда эмас, онаси ёнида тунади. Тонг билан уйига борди-ю, хонадаги нарсаларни тўзғитиб ташлагач, дод солди:

— Вой дод! Уйимни ўғри урибди. Дод, ердам беринглар! Ким бор, уйимни ўғри урибди!..

Воқеа туман ички ишлар бўлимига хабар қилинган, Ж. Аслонов, Ф. Тўхтаев, А. Ҳалимов, М. Жўраев, Х. Сувоновлардан иборат махсус гуруҳ Фарҳод кўчасига етиб келди. Ҳақиқатан ўғирлик содир этилган, аммо ўғрининг изи йўқ эди. Бу ҳол жиноят-қидирув бўлими ходимларидан ўта ҳушёрлик билан иш олиб боришни талаб қиларди. Жиноятчи синчковлик билан изланди ва... кўп ўтмай топилди. Расул Ҳожиёв билан Рустам Шариповлар телевизорни ўғирлаганликларини тан олишди.

Қилмиш-қидирмиш дейдилар. Ўғирлик қилдингми, жавобини ҳам берасан-да.

Ш. АШУРОВ,
милиция майори,
Қизилтепа тумани.

ЭЪЛОН

1993 йилда Тошкент шаҳридаги 207-ўрта мактаб томонидан **Гульнора Миркомиллова МИРХОДЖАЕВА** номинга берилган АУ 307455 рақамли аттестат йўқолганлиги сабабли

бекор қилинади.

Наманган вилояти ИИБ раҳбарияти ва шахсий таркиби Наманган шаҳар ички ишлар бўлими қошидаги қўриқлаш бўлимида милиционер

Маҳмуджон Сотиқуловнинг

фожиами ҳалок бўлганлигини маълум қиладилар ва марҳумнинг онла аъзолари, қариндош-уруғларига чуқур ҳамдардлик билдирадилар.

Қорақалпоғистон Республикаси ИИБ Ҳайъати, раҳбарияти ва шахсий таркиби Қорақалпоғистон Республикаси ички ишлар вазирлигининг ўринбосари, ички хизмат полковниги **Ўразбой Нуржоновга онаси**

Турсун ХУДОЙБЕРГАНОВнинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдирадилар.

ТАДБИР ДАВОМ ЭТСИН

Севимли "Постда" газетамиздаги "Тор доира билан чекланилмади" номли мақолани қайта-қайта ўқиб чиқдим ва яқинда бўлиб ўтган бир воқеани ёзишга мажбур бўлдим.

Оилам билан Андижон-Бухоро поездида кетаётгандик. Кўконга етай деганимизда биз утирган

купе ойнасига тош тегиб парчалаб юборди. Ойна синиги бир йўловчини жароҳатлади. Бир соатларча йўл юрган эдик, яна вагонга тош отилиб ойна синди.

Вагонда кетаётган ҳамма йўловчилар шундай хафа бўлишдики, қани энди иложи бўлсаю, поезддан тушиб

безорининг адабини беришса.

Кенг жамоатчилик, темир йўл хизматчилари ва ички ишлар ходимлари бу ҳолга нимага бепарво деб ачиниб келар эдим. Мана, юрагида ўти бор милиция ходимлари бу соҳада анча иш қилишибди. Раҳмат!

М. МАМАЖОНОВ,
Андижон вилояти,
Хонобод шаҳри.

ҚИДИРИЛМОҚДА

Тошкент шаҳар Сирғали тумани ИИБ томонидан 1963 йилда Тошкент шаҳрида туғилган, ўзбек миллатига мансуб **Бахтиёр Ҳамидович УБАЙХОНОВ** Ўзбекистон Республикаси Жиноят мажмуаси 94-моддасининг 3-қисмида кўзда тутилган жиноятни содир этганлиги учун қидирилмоқда. Жиноятчи кишиларнинг ишончини осонгина қозона олади, ўрта бўйли, озгин, сочларини узун қилиб ўстириб юриши мумкин, сочлари қора, тўлқинсимон, Олой бозорида тез-тез бўлиб туради.

Тошкент шаҳар Шайхонтоҳур тумани ИИБ томонидан 1979 йилда туғилган, ИБн Сино мавзеси, 15-уй, 58-хонадонда яшовчи **Жамшид Бахтиёрович ЮНУСОВ** қидирилмоқда. У шу йилнинг 11 январь кунини кўчага ўйнагани чиқиб кетганича қайтмаган.

Белгилари: миллати ўзбек, кўриниши 13-14 ёшларда, бўйи 140-145 см. атрофида, озгиндан келган, сочи каштан рангида ва капта, қош-кўзлари қора, тишларининг ҳаммаси бутун.

Кийими: эгинда "варёнка" куртка-шим, оқ жемпер, оёғида оқ пайпоқ, калпик бўлган.

Алоҳида белгилари: қар ва соқов, фақат имо-ишора билан гаплаша олади.

Навоий вилояти ИИБ томонидан 1985 йилда туғилган, Навоий шаҳар, Тинчлик кўчаси, 149-уй, 13-хонадонда яшовчи, **Алмаз Олимович ШАРИПОВ** қидирилмоқда. У 1993 йилнинг 13 сентябрь кунини мактабдан чиқиб кетганича бедарак йўқолган.

Белгилари: бўйи 120-130 см., озгин, юзи юмалоқ, сочи, кўзлари қора.

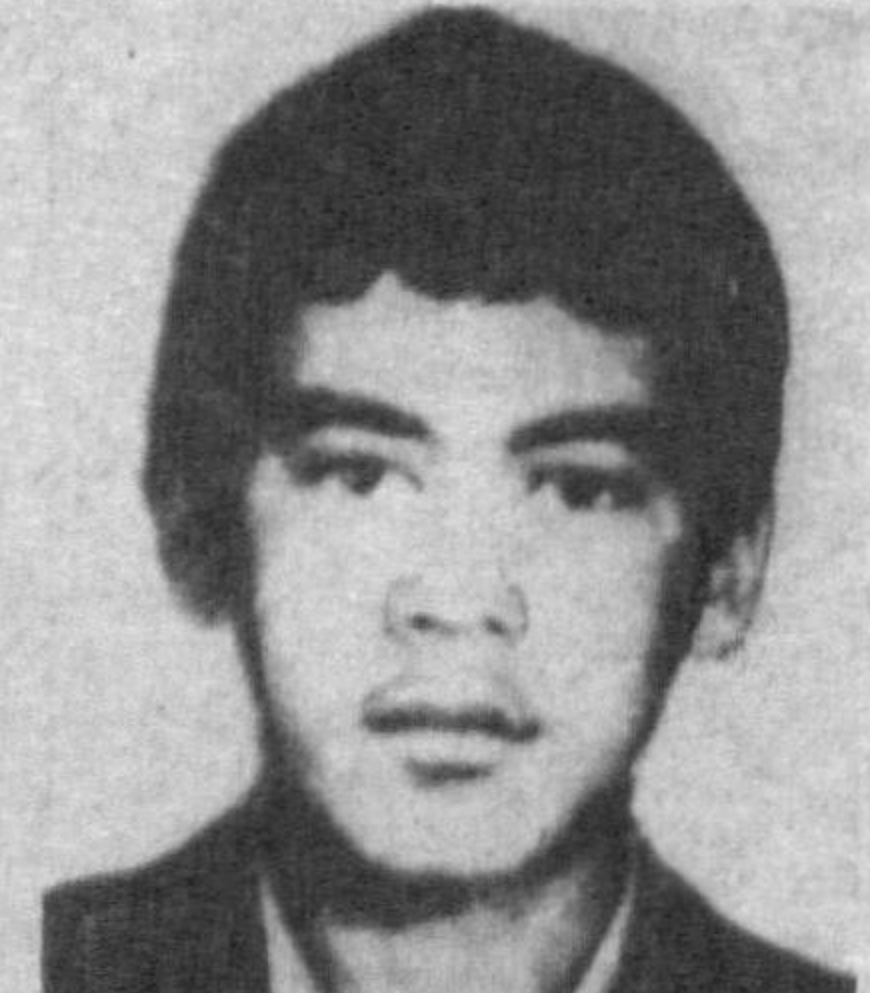
Кийими: эгинда енгини оқ, еқаси кўк рангли кўйлақ, оқ қизил комбинезон, оқ майка, оёғида жингаранг боғичли шиппак бўлган.

Алоҳида белгилари: чап қўлининг юза қисмида юмалоқ чандиғи, чап қўлида нори бор.

Ж. Юнусов ва А.Шариповнинг қаердалигидан бозабар фуқаролардан бу ҳақда энг яқин милиция бўлимига хабар беришларини сўраймиз.

Тошкент шаҳар Сирғали тумани ИИБ томонидан 1967 йилда Тошкент шаҳрида туғилган, ўзбек миллатига мансуб, Ҳамза туманининг Жарқўргон кўчасидаги 52-уйида истиқомат қиладиган **Раъшан Собиралиевич СОҲИБОВ** Ўзбекистон Республикаси Жиноят мажмуаси 88-моддасининг "В" бандида кўзда тутилган жиноятни содир этганлиги учун узоқ вақтдан бери қидирилмоқда. Ўрта бўйли, сочлари қора, чап томонга таралган, спортчиларга ўхшаш қоматли. Жиноятчи унсурлар ўртасида танишлари кўп, чўрткесар, уришқоқ.

Тошкент шаҳар Сирғали тумани ИИБ томонидан 1961 йилда Тошкент вилоятида туғилган, рус миллатига мансуб, яшаш жойининг тайини бўлмаган **Александр Анатольевич ШЧЕПКИН** Ўзбекистон Республикаси Жиноят мажмуасининг 192-моддасида кўзда тутилган жиноятни содир этганлиги учун узоқ вақтдан бери қидирилмоқда. Баланд бўйли, спортчиларга ўхшаш қоматли, кўл жанги усулларини яхши эгаллаган.

Тошкент шаҳар Сирғали тумани ИИБ томонидан 1970 йилда Тошкент шаҳрида туғилган, рус миллатига мансуб, ҳеч қаерда ишламайдиган, илгари Миробод туманининг Весна кўчасидаги 198-уйнинг 35-хонадониде истиқомат қилган **Владимир Анатольевич НЕЗНАМОВ** Ўзбекистон Республикаси Жиноят мажмуаси 127-моддасининг 2-қисми ва 94-моддасининг 3-қисмида кўзда тутилган жиноятларни содир этганлиги учун қидирилмоқда. Бўйи 165-170 см, ўртача қоматли, сочлари оқич, тўлқинсимон.

ТЕЛЕФОНЛАР: муҳаррир — 39-70-40, муҳаррир ўринбосари — 39-77-23, масъул котиб — 59-29-66, мухбирлар бўлими — 59-20-92, умумий бўлим — 59-21-21.

Обуна рақами — 64615.

1 АПРЕЛЬ
ҲАЗИЛЛАРИ

Участковой сотувчига:
— Айтишларича сиз пивога сув қўшиб сотармишсиз?
Сотувчи:
— Бекор гап. Пивога эмас, сувга пиво қўшиб сотаман...

— Менга қара, бутун қайси кун?
— Тўққизинчи март.
— Ростдан-а. Ана энди қизлар билан бемалол танишаверсак бўларкан-да?!

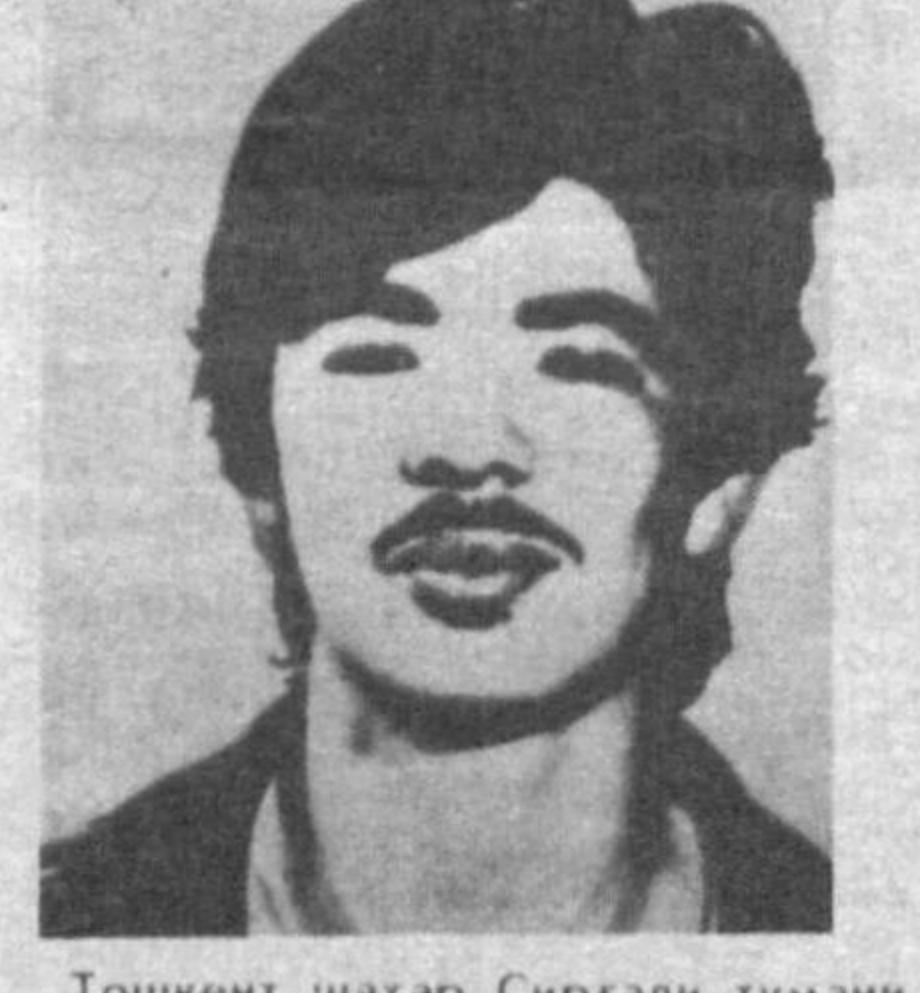
Ўқитувчи:
— Кечикмаган бирон кунинг бўлганими ўзи-а?

Ўқувчи:
— Бўлган. Соатимиз бузилиб қолган кунини-чи?!

— Сен рўза тутдингми?
— Албатта.
— Хотининг-чи?
— У ҳам.
— Унда тушликда хотининг билан бизникига меҳмонга келинглар.

Қувондиқ СИДДИҚОВ,
Қўшработ тумани.

Тошкент шаҳар Сирғали тумани ИИБ томонидан 1973 йилда Тошкент шаҳрида туғилган, ўзбек миллатига мансуб, илгари Қўйлик даҳасидаги 5-мавзенинг 26-уйи 54-хонадониде истиқомат қилган **Икром Абдувоҳидович ЭРГАШЕВ** Ўзбекистон Республикаси Жиноят мажмуаси 80-моддасининг "А" бандида кўзда тутилган жиноятни содир этгани учун қидирилмоқда. Баланд бўйли, озгин, сочлари қалин, лаблари қалин, қуюқ, қошлари қуюқ, чўрткесар, уришқоқ.

Тошкент шаҳар Сирғали тумани ИИБ томонидан 1964 йилда Тошкент шаҳрида туғилган, Шайхонтоҳур туманидаги 2-Шоир тор кўчасининг 65-уйида истиқомат қиладиган **Бахтиёр Адҳамович ТИЛЛАЕВ** Ўзбекистон Республикаси Жиноят мажмуаси 209-моддасининг 2-қисми, 127-моддасининг 2-қисмида кўзда тутилган жиноятни содир этгани учун қидирилмоқда. Жиноятчи бошқа кишиларнинг ишончини тезда қозона олади, айёр, чўрткесар, ўртача бўйли, озгин, жиноятчи унсурлар ўртасида танишлари кўп.

- Кўчириб босишда «Постда»дан эканлигини кўрсатиш шарт.
- Мақолада келтирилган рақамлар, фактлар ва бошқа маълумотлар учун, шунингдек, очик эълон қилиниши мумкин бўлмаган маълумотлар учун муаллиф жавобгар ҳисобланади.
- Муаллифнинг мулоҳазаси таҳририят фикрига мос тушмаслиги мумкин.
- Қўлёзмалар таҳлил қилинмайди ва қайтариқмайди.

Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Рўйхатдан ўтиш тартиби № 000021. Буюртма Г — 913, 41.114 нусхада босилди. Ҳажми — 2 босма табоқ. Босилиш — офсет усулида. Босишга топширилган вақти — 19.00. Босишга топширилди — 19.00.

«ШАРҚ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси.
Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.

Муҳаррир
Зокир ОТАЕВ

МАНЗИЛГОҲИМИЗ:
700029, Тошкент,
Наврўз кўчаси, 1.